

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
129. (1449.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1817 ▼
1 amerikai dollár	2,8875 ▼
100 magyar forint	1,5790 ▼

Aktuális

2

Politikus vádlottak

Hétfőn még bilincsen, őrizetben volt, tegnap már a vádlottak padján ült Szilvássy György volt magyar titokminiszter. Az ügyészség szerint 2008-ban a parlament nemzetbiztonsági bizottságában telefonbeszélgetések leiratát osztotta ki azért, hogy lejárasson két akkori ellenzéki politikust.

Aktuális

3

Invázió Marosfőn: megnyílt a nyolcadik EU-tábor

A rossz idő ellenére hamar megtelt tegnap a nyolcadik EU-tábornak otthont adó marosfői kemping. A nyolcadszor megszervezett rendezvényt ma Kelemen Hunor RMDSZ-elnök nyitja meg.

Kultúra

8

Kultúraéhes magyarok

A magyarok társadalmi helyzete kedvezőtlenebb a romániai átlagnál, elitkultúra-fogyasztási szokásaik azonban intenzívebbek – derül ki egy friss felmérésből. Kiss Tamás szociológus szerint a nyilvános kultúrahasználatot befolyásolja a kisebbségi léthelyzet, de a regionális különbségeknek is döntő szerepe van.

Vezércikk

3

Sokkterápia

Szomorú, hogy nagyon sok családot alaposan megvisel az utóbbi húsz esztendő legrosszabb eredményekkel záruló romániai érettségi vizsgája, de talán mégis érdemes belátni: kellett ez a sokkterápia ahhoz, hogy az oktatás megrázza magát, és próbáljon meg visszatérni a pénz útjairól a tudás birodalmába. ▶

Székedi Ferenc

Diákhány, helyinfláció: riadalom az egyetemeken

Akut diákhány. Húszezerrel több állami egyetemi hely van, mint ahány tizenkettedikesnek sikerült az idei érettségi vizsgája

Fotó: Tofán Levente

Húszezerrel több állami egyetemi hely van, mint ahány tizenkettedikesnek sikerült az idei érettségi vizsgája, ezért „akut diákhánnyal” küzdhetnek a hazai egyetemek a következő tanévben. A felsőoktatási intézmények úgy próbálják a helyeket betölteni, hogy ősszel újabb felvételt hirdetnek a pótérettségi után. A siralmas érettségi eredmények nemcsak az egyetemeknek okoznak gondot: ha a 118 ezer bukott diáknak ősszel sem sikerül a vizsgája, és állást sem találnak, akkor a munkanélküliek sorait gyarapítják. **4. és 7. oldal ▶**

Újabb hivatalok „Blejnar listáján”

ÜMSZ

▶ Újra megnyiták az elektronikus aláírás bevezetése miatti átszervezés okán több napra bezárt hazai adóhivatalok, ám a korábbi bejelentéseknek megfelelően csupán korlátozott számban. Mint arról lapunkban hírt adtunk, Hargita megyében az összesen tíz helyi adóhivatalból július 1-jétől csupán négy maradt meg: a borszéki, a balánbányai, a korondi, a székelykeresztúri, a szentgyházi, illetve a gyergyószárhegyi iroda már nem nyitotta meg kapuit. Beszámolóink szerint országos szinten több mint 150 adóhivatal szűnt meg július 1-jétől. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

Borbély: nem mi kullogunk

▶ Adatokkal cáfolta Borbély László miniszter tegnapi sajtótájékoztatóján, hogy a környezetvédelmi tárca a sereghajtó minisztériumok közé tartozna az uniós

alapok lehívása terén. Az államfő egy hónappal ezelőtt arról beszélt, hogy az EU-s alapok lehívásában gyengén teljesítő minisztereket le kell váltani. **6. oldal ▶**

A miniszter szerint a zöld tárca élen jár EU-alapok terén Fotó: Salamon Márton László

Cohn-Bendit: Orbán skizofrén

▶ Miközben a magyar miniszterelnök, továbbá José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is dicsérte a magyar soros elnökség munkáját, Daniel Cohn-Bendit a tőle szokásos vehemenciával esett a magyar politikuskak. Az elmúlt héten Orbán Viktor nem kevés gúnnyal azt állította, hogy a magyar elnökség kiosztott az Európai Parlamentben az izágáknak néhány „kokit”, „sallert”, most a kormányfő távozott Strasbourghól „monoklival” – állította az MSZP EP-küldöttségének vezetője, Tabajdi Csaba azzal kapcsolatban, hogy az EP a Velencei Bizottságra hivatkozva a magyar alkotmány több kitételét is bírálta. **2. és 4. oldal ▶**

Röviden

Kárpát-medencei civilek Budapesten

Civil Együttműködési Tanácskozás (CET) elnevezéssel megalakult a Kárpát-medencei civil hálót létrehozó fórum tegnap Budapesten. A közös nyilatkozatot csaknem harminc magyarországi és határon túli civil szervezet képviselője írta alá. A CET olyan fórumot teremt a Kárpát-medencei civil szervezetek számára, amelyen egyeztetetik tevékenységük irányát, megoszthatják egymással a „jó gyakorlatokat”, tapasztalatot cserélhetnek, hogy nemzetépítő és közjót célzó munkájuk minél hatékonyabbá válhasson – olvasható a dokumentumban. A közös nyilatkozatot magyarországi, vajdasági, felvidéki, erdélyi, moldvai, kárpátaljai, horvátországi, muravidéki és ausztriai civil szervezetek képviselői írták alá. A mostani egyeztetést a Civil Összefogás Fórum és a Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége kezdeményezte és hívta össze.

Az EU segíti Phenjant

Az Észak-Koreában tapasztalható mérhetetlen inség elleni küzdelemben az Európai Unió kész 10 millió eurós segítyt nyújtani a kommunista ország számára – jelentették be Brüsszelben. Az élelmiszer-szállítmány félmilliónál több embert menthet meg északon és keleten az éhhaláltól. Elsősorban az öt éven aluli, kórházban fekvő alultáplált gyermekek támogatására van szükség, továbbá a várandós nőkére és az idősek embelekére. Sok észak-koreai az ő inséges állapotukban üveget eszik – fűzte hozzá az Európai Bizottság.

Az évfordulóra hazatért Chávez

Az éppen Venezuela függetlenségének két-századik évfordulójára hazájába hazatérő Hugo Chávez államfő ezzel lezárta a személyével összefüggő, hónapokig tartó tárgyalásokat. Négy hétig feküdt egy kubai kórházban, miután rákműtétet hajtottak végre rajta. A két éve hatalmon lévő elnök a hét elején teljesen váratlanul ért vissza hazájába.

DSK ellenkeresettel élt

Dominique Strauss-Kahn egykori világbanki vezető nem lélegezhet föl – írják a francia lapok. Igaz ugyan, hogy megdőlni látszik a new yorki szálloda szobalányának vallomása, vagy legalábbis a szavahihetősége, ugyanakkor egy 32 éves francia írónő-újságíró nő följelentést tett ellene szexuális erőszak kísérletének a vádjával. Tristane Banon (képünkön) azt állítja, hogy DSK egy

interjú során erőteljesen közeledett hozzá, szavai szerint olyan volt, mint „egy pázár-ra készülő csimpánz”. Strauss-Kahn ügyvédje közölte, hogy a volt IMF-vezér ellenkeresettel él a fiatal nővel szemben

Oroszországi erdőtűzek

Újra erdőtűzek dúlnak Oroszországban. A hét végén sok helyen kigyulladt az erdő és a lecsapolt mocsarak tőzege Moszkva környékén is. A rendkívüli helyzetek minisztériumának tegnapi közlése szerint összesen több mint 1500 hektáron 95 erdő- és tőzeg-tűz égett. Számos természetvédelmi területen is tűzek pusztítanak. A napokban a harmadikkal nőtt a természetes tűzek száma, amit mintegy 30 százalékban a viharok okoztak, további több mint 36 százalékban pedig az emberek voltak a hibásak.

Politikus vádlottak

MTI

► Iratismertetéssel folytatódott az UD Zrt.-ügyben megvádolt egykori két magyar szocialista politikusnak, Szilvássy György volt titokminiszternek és Tóth Károlynak, a parlament nemzetbiztonsági bizottsága volt alelnökének büntetőpere a Pesti Központi Kerületi Bíróságon tegnap. Az ügyészség szerint 2008-ban a két akkori kormányparti politikus a parlament nemzetbiztonsági bizottságában telefonbeszélgetések leiratát osztotta ki azért, hogy lejárásson két akkori ellenzéki politikus.

A tárgyalásra tanúként idézte a bíróság a jelenleg kémkedés gyanújával őrizetben lévő Laborc Sándort, a Nemzetbiztonsági Hivatal volt főigazgatóját, akinek az elővezetése azonban nem történt meg. A bíróság a délelőtti órákban a kémkedési ügyben szintén meggyanúsított,

Laborc Sándort is szabadlábra helyezték

Szabadlábra helyezte Laborc Sándort, a magyar Nemzetbiztonsági Hivatal egykori főigazgatóját a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa tegnap – közölte a döntés után újságírókkal Laborc Sándor ügyvédje. Zamecnik Péter hozzátette: az ügyész fellebbezett, ezért a döntés még nem jogerős. Laborc Sándorral szemben semmilyen kényszerintézkedést nem rendeltek el – hangsúlyozta az ügyvéd.

ám az őrizetből hétfőn szabadlábra helyezett Szilvássy, továbbá Tóth Károly jelenlétében lejátszotta azokat a videofelvételeket, amelyek az UD Zrt.-üggyel összefüggésben 2008 szeptemberében tartott két fideszes sajtótájékoztatót rögzítik.

A büntetőperben délután Dávid Ibolya volt MDF-elnökült a vádlottak padján. A vád mind a négy politikus ellen személyes adattal visszaélés, továbbá Dávid Ibolyánál még kényszerítés is.

Dávid Ibolya tagadta bűnösségét a büntetőperben; az MDF volt elnöke koncepciósnak minő-

sította a vádiratot. Több óras vallomásaiban arról beszélt, hogy azért került bíróság elé, mert pártja élén többször fellépett a politikai korrupció ellen, például az autópályapénzek, a Gripen-vasárnapok vásárlása, a fővárosi parkolócégek ügyében, a vádbeli cselekmények idején pedig azért, mert az MDF 2008-as elnökválasztásába illetéktelenek próbáltak meg beavatkozni. „Csípjenek meg, hogy én lettem ebben az ügyben vádlott! És én lettem” – mondta keserűen nevetve Dávid Ibolya a tárgyaláson, hozzáfűzve, hogy esete nem egyedi. ◀

Dávid Ibolya és Herényi Károly a vádlottak padján. Az MDF elnökszónáját kényszerítéssel is vádolják

Fotó: MTI

Cohn-Bendit: Orbán beteg

Hírösszefoglaló

► Orbán Viktor szerint semmilyen jelentősége nincs annak, hogy az Európai Parlament képviselői milyen határozatot fogadnak el a magyar alaptörvényről, „ez egy jottányit sem befolyásolja a magyar parlamenti képviselők munkáját”. A magyar miniszterelnök ezt tegnapi strasbourgi sajtótájékoztatóján mondta kérdésre válaszul. Kijelentette azt is: az alkotmány európai védelem alatt áll. Minden nemzetnek joga van a saját alkotmányához, ráadásul a magyar alaptörvény egy modern, európai alkotmány.

Az Európai Parlament tegnapi plenáris ülésén Strasbourgban José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke az eredmények között említette többek között az első európai szemeszter beindítását, a horvát csatlakozási tárgyalások lezárását, az „arab tavasz” demokratikus mozgalmainak támogatását és az európai romastratégia elfogadását. Joseph Daul néppárti frakcióvezető köszönetet mondott a magyar elnökségnek azért, hogy erőfeszítéseket tett a gazdasági kormányzás ügyének előmozdításáért.

A szocialisták frakcióvezető-helyettese, Hannes Swoboda üdvözölte a romastratégia elfogadását, bírálta viszont a magyar médiatörvényt és az új alaptörvényt. Daniel Cohn-Bendit, a Zöldek képviselőcsoportjának vezetője szerint a magyar elnökség tisztviselői szép munkát végeztek, viszont szerinte Orbán Viktor olyan politikus, aki „rombolja Európát”. A francia politikus skizofrénnak nevezte a magyar miniszterelnököt, és bírálta őt a Klubrádió frekvenciájának elvételéért, valamint azért, mert hagyta, hogy Dánia felmondja a schengeni határvédelmet.

Az Európai Parlament megszakította azt az állásfoglalást, amelyben – nagyrészt a Velencei Bizottság véleményére alapozva – bírálják az új magyar alkotmányfelfogadásának módját és annak számos tartalmi elemét. Az EP-képviselők nagyrészt párhovatarozás szerint voksoltak: a baloldaliak, a liberálisok és a zöldpártiak javaslatát 331-en támogatták, 274-en – köztük a legnagyobb frakciót adó néppártiak – ellenezték, 54-en pedig tartózkodtak. Az EP-állásfoglalásból jogi értelemben semmilyen kötelezettség nem hárul Magyarországra. ◀

Kadhafi szent háborúra hív

ÚMSZ-összeállítás

► Moammer el-Kadhafi kormányzatának egyik szóvivője közölte: a líbiai kormány tárgyalásokba bocsátkozott külföldön fegyveres ellenzékének képviselőivel, hogy megpróbáljon béke-megállapodást nyelbe ütni. Musza Ibrahim e-mailben közzétett nyilatkozatban megírta, hogy a találkozó Olaszországban, Egyiptomban és Norvégiában jöttek létre, az adott országok kormányzati képviselőinek jelenlétében, s a tárgyalások jelenleg is folytatódnak. Szavaiból azonban nem derült ki egyértelműen, hogy a tárgyalásokra a lázadók vezető testületének, az Átmeneti Nemzeti Tanácsnak a tudomásával és jóváhagyásával került-e sor.

Líbiai vezetők már korábban is beszéltek arról, hogy tárgyalnak a lázadókkal, de részleteket most először árultak el ezekről a megbeszélésekről. Közben a lázadók által szorongatott tripoli kormány védelmi minisztériuma „szent háborúra” hívta a lakosságot, önkéntes csatlakozásra szólítva mindazokat a „nőket és férfiakat, akik készek felvenni a harcot a kereszties lovagok és az árulók bandái”, azaz a NA-

Dán fityisz Schengennek

Gy. Z.

► Helyreállították a határellenőrzést a dán hatóságok tegnap a Svédországgal közös határon, és ahogy korábban már ígérték, hamarosan a német határra is visszahelyezik a határbódékat. A szigorítás nem útlel-ellenőrzést takar, csak szűrőpróbaszerűen ellenőrzik a Dániába tartó árukat, elsősorban a gépkocsival érkezők csomagjait. Az Európai Bizottság arra figyelmeztette Koppenhágát, hogy tartsa tiszteletben az áruk és a személyek szabad áramlását biztosító schengeni egyezményt. Németország is tiltakozott a dán döntés ellen. Hessen tartomány Európa-ügyi minisztere, Jörg-Uwe Hahn egyenesen nyaralási bojkottra hívott fel, és azt javasolta honfitársainak, hogy inkább Ausztriába vagy Lengyelországba menjenek az idén szabadságra, és még csak véletlenül se Dániába. „Ez a fajta viselkedés lábbal való szavazást jelentene, amely megmutatná a dánoknak, hogy az emberek mit tartanak a politikájukról” – nyilatkozta. A koppenhágai kormány válaszában kijelentette: joga van ilyen módon fellépni a csempészés ellen. Azzal, hogy Dánia 160-ról az év végéig 260 főre emeli a határbódé létszámát, csak a szomszédos államokéval nagyjából azonos szintet ér el – hangzott el indoklasként. Koppenhága megnyugtatóan közölte, hogy a Dániába érkező német nyaralókat semmilyen hátrány nem fogja érni az országba való belépéskor. Az intézkedést a bevándorlás-ellenes, jobboldali populista Dán Néppárt nyomására vezette be a konzervatív-liberális dán kormány a bűnözés visszaszorítására hivatkozva. A kisebbségben lévő kormány parlamenti többségét a Néppárt biztosítja a törvényhozásban. Az idén legkésőbb novemberben választások lesznek a skandináv országban. ◀

Hága nem nyit munkapiacán

M. Á. Zs.

► Tiltakozik a román külügyminisztérium a holland hatóságok azon döntése ellen, hogy Hága július elsejétől sem törölte el a román munkavállalókkal szembeni megszorításait. A *Mediafax* hírügynökséghez eljuttatott állásfoglalás szerint a román és bolgár állampolgárokkal szembeni korlátozó rendelkezések ellentétesek a holland munkaerőpiac szükségleteivel és az uniós alapelvekkel is. „Április óta állandó kapcsolatban vagyunk a holland féllel, próbáljuk meggyőzni őket, hogy nyissák meg a munkapiacot. Mindaddig sikertelenül” – olvasható a román külügyi állásfoglalásban. A hágai parlament által múlt pénteken elfogadott törvény szerint a két balkáni ország polgárai – az Európai Uniótól származó bevándorlókhoz hasonlóan – csak „rendkívüli körülmények között” vállalhatnak munkát Hollandiában. A jogszabályt annak ellenére fogadta el a holland törvényhozás, hogy előzőleg Brüsszel annak elvetését javasolta a munkaerő szabad áramlását előíró uniós alapelv sérülése miatt. Tavaly Hollandiában mintegy háromezer román állampolgár vállalt munkát, akik zömében a vendéglátóiparban és a mezőgazdaságban helyezkedtek el. Mint ismeretes, Románia 2007-es csatlakozásakor tíz „régi” tagállam vezetett be korlátozásokat a hazai munkavállalók ellen azzal az ígérettel, hogy időszakosan megvizsgálja a munkapiac megnyitásának lehetőségét. A csatlakozási szerződés értelmében a román és bolgár munkavállalók 2014. január 1-től korlátozások nélkül vállalhatnak majd munkát az EU összes tagállamában. ◀

Idén eljön az ideje?

Bizonytalan az Obama–Băsescu-találkozó időpontja

Mark Gitenstein amerikai nagykövetségében (középen) jobbra és balra is kiosztott egy-egy bókot

Fotó: Mediafax

M. Á. Zs.

► „Nagy szeretettel üdvözlöm jó barátomat, Mircea Geoană szenátusi elnököt is, az Egyesült Államok legjobb barátját Romániában” – fogalmazott Mark Gitenstein amerikai nagykövetségében a bukaresti fogadásra, amelyet országa nemzeti ünnepe alkalmából tartott. A protokolláris udvariasságnál melegebbre sikeredett üdvözlő szavak annak a szociáldemokrata politikusnak szólnak, aki a legutóbbi elnökválasztáson hajszálal maradt le Traian Băsescu államfővel szemben. Az újságírók arról faggatták Gitensteint, mikorra várható Băsescu találkozója Barack Obama amerikai el-

nökkel. „Az elnöki találkozó időpontja immár hagyományos kérdésnek számít minden interjúm alkalmával. Mindkét oldalon megvan a szándék, de mindkét elnök úrnak nagyon zsúfolt a programja” – magyarázta Mark Gitenstein. Az amerikai diplomata kitért az azt firtató kérdés elől, hogy az amerikai rakétapajzs romániai elemeinek befogadását lehetővé tevő szerződés aláírásakor létrejön-e az Obama–Băsescu-találkozó. „Erre az egymillió dolláros kérdésre nem tudok válaszolni” – mondta Gitenstein, reményét fejezve ki, hogy a rakétapajzs-szerződést még idén aláírja a két ország. Az amerikai nagykövetség dícsérő szavakkal köszöntötte Emil Boc kor-

mányfőt is, akit „a romániai reformok határozott támogatójának” nevezett, majd az Egyesült Államok elnökének nevében köszönetet mondott a politikusnak, amiért oltalmazza „azokat az értékeket, amelyek oly fontosak számunkra”. A román miniszterelnök beszédében azt hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államokkal felépített stratégiai partnerség a román külpolitika egyik legfontosabb oszlopa, hiszen „egy értékes, megbízható barátot” nyert ezzel az ország. Boc szerint a rakétavédelmi rendszer romániai telepítésével nem merülnek ki a kétoldalú kapcsolatok, ez csupán a kezdete kellene legyen további – elsősorban gazdasági – együttműködéseknek. ◀

Sokkterápia

Talán emlékeznek még az olvasók: a múlt század utolsó éveiben több kelet-közép-európai országban sokkterápiával óhajtották gyógyítani a központi tervezésből kilepő és a piacgazdaságba

Székedi Ferenc csak nagyon nehezen beilleszkedő gazdasági életet. Most a romániai oktatás is megkapta a maga sokkterápiáját: a katasztrófálisan végződő érettségi alaposan megrázta a középiskolákat és a tömeges bukások, vizsgáról való kizárások hullámai minden bizonynyal a fellebbezések után sem csitulnak. Sőt, talán még erősödnek, hiszen ezután érik el azt a felsőoktatást, amely az utóbbi néhány esztendőben amúgy is létszámmhiánnyal küzdött.

A gombamód szaporodó diplomagyárak vezetői most foghatják a fejüket. Ha nincs átmenőjegy az érettségire, akkor nincs tandíjfizető egyetemista, és a szülők pénzén mostanig szépen felhízalt magánegyetemek közül jó néhányan becsukhatják a kapujukat, a három-négy helyről is nem akármilyen fizetésekhez jutó egyetemi tanárok pedig kénytelenek lesznek jó néhány óraadással lemondani. Sőt – amennyiben maradnak a tandíjas helyek – az állami egyetemek is megérik a forráscsökkenést, illetve az utánpótlás elapadását.

Amikor oly nehéz szülés után, mondhatni császármetszéssel, az új tanügyi törvényt elfogadták, akkor sok szó esett tantervek átszabásáról, tanári óraszámáról, tankönyvekről, az oktatási rendszerek átalakításáról, a tudásalapú társadalomhoz való igazodásról és sok minden másról. De csak nagyon kevesen gondolták, hogy éppen az érettségi lesz az, amely legalább néhány csepp tiszta vizet önt az oktatásnak abba a poharába, amelyben már régóta zavaros a víz.

A romániai magyar középiskolák – bizzunk abban, hogy nem a videokamerák hiánya miatt, hanem a diákok felkészültségénél fogva – román társaiknál jobban szerepeltek, ami azt is jelenti: a romániai magyar egyetemeken kevésbé kell aggódnunk az elsőévesek hiánya miatt, de karba tett kézzel azért nem ülhetnek. És ezt a Partiumi Keresztény Egyetemen vagy a Sapientia tudják a legjobban, hiszen immár jó néhány esztendeje az erdélyi magyar középiskolák végzős osztályaiban már télen megkezdődik a két egyetem néhány karára hivatkozó marketing, és ennek aligha lesz vége az elkövetkező esztendőben.

Kétségtelen, a Sapientia vonzását bármilyen érettségi eredmények közepette is nagyban elősegítette, ha a szakmai akkreditáció után megszületne az a várva várt törvény, amely egyenrangúsítja az intézményt már elismert romániai társaival, hiszen mindaddig a „sapisok” még az egyetemi évek között is elesnek egész sor olyan kedvezménytől, amelyek más diák társaságokat megilletik. Szomorú, hogy nagyon sok családot alaposan megvisel az utóbbi húsz esztendő legrosszabb eredményekkel záruló romániai érettségi vizsgája, de talán mégis érdemes belátni: kellett ez a sokkterápia ahhoz, hogy az oktatás megrázza magát, és próbáljon meg visszatérni a pénz útjairól a tudás birodalmába.

EU-tábor: invázió Marosfőn

ÚMSZ

► A rossz idő ellenére hamar megtelt tegnap a nyolcadik EU-tábornak otthont adó marosfői kemping. A regisztrációt követően a résztvevők céhekbe tömörültek, amelyek majd a rendezvény ideje alatt az „Erdély legerősebb céhe” címért versenyeznek. Az EU-tábor szakmai programja ma kezdődik: a hivatalos megnyi-

tón többek között Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, Bodor László, a MIÉRT elnöke, az RMDSZ főtitkárhelyettese, Tonk Márton, a Sapientia EMTE kolozsvári karának dékánja, Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, Széll Lőrincz, az ifjúsági hatóság alelnöke, Zsigmond Barna csíkszeredai főkonzul köszönti a résztvevőket. A megnyitó folytatásában az Erdélyi

konzultáció, valamint a gazdasági fejlesztési régiók átrajzolása kerülnek terítékre, délután a gazdaságpolitikai stratégiákkal és a székely-szörvány együttműködéssel kapcsolatos beszélgetéseket tartanak. Az előadásokat követően szabadidős tevékenységek várják a táborozókat. Az est hangulatfelelőse a Szomszédnői Produkciós Iroda lesz, a napot tematikus buli zárja. ◀

Medvegyev dühös Traian Băsescura

ÚMSZ

► Szokatlanul élesen bírálta Dmitrij Medvegyev orosz elnök Traian Băsescu román államfőt a Szocsiban tartott NATO–Oroszország-csúcstalálkozón azért, a már korábban is Moszkva „szájára került” kijelentéséért, miszerint Ion Antonescu marsallhoz hasonlóan 1941-ben ő is kiadta volna a román csapatoknak azt a parancsot, hogy keljenek át a Pruton, támadják meg a Szovjetuniót. „Sose hallottam az elnök urat ilyen haragosnak” – számolt be a fentebb említett orosz lapnak egy szemtanú. Medvegyev szerint elfogadhatatlanul oroszellenes álláspontjával Traian Băsescu felsorakozott azok mögé, akik hetven évvel ezelőtt kirobbantották a második világháborút. A román államfő azzal hívta fel magára orosz kollégája „figyelmét”, hogy a másfél héttel ezelőtt a B1 kereskedelmi televízióknak adott interjújában azt hangoztatta, hogy Antonescuhoz hasonlóan ő is parancsot adott volna a román katonáknak a Pruton való átkelésre, hiszen „szövetségünk (a náci Németország – szerk. megj.) és területi követeléseink ezt megkövetelték”. ◀

Beköltözéskor a marosfői táborlakókat az Új Magyar Szó legfrissebb száma várta a regisztrációs irodában. Fotó: Bethlendi Tamas

Román lapszemle

Tavaly 5700 hamis euróbankjegyet azonosított be a Román Nemzeti Bank, ám a szakértők biztosra veszik, hogy ezek száma sokkal nagyobb. Becslések szerint Romániában minden kétszázadik bankjegy nem eredeti. (Románia liberá) ► Apja vadászpuskájával lőtte magát föbe egy Arad megyei fiatalember, miután megtudta, hogy nem kapott átmenőjegyet az érettségi vizsgán. (Adevărul) ► Számos Armani, Cavalli és Galliano márkájú divatcikk egy Hunyad megyei kistelepülés egykori mezőgazdasági szövetkezetéből kerül ki, ahol a hajdanvolt marhaistállót alakították át varrodává. (Libertatea)

Kudarcos érettségi – gazdasági és társadalmi gondokkal

Gazdasági megfigyelők aggódva figyelmeztetnek az idei érettségin jegyzett „rekordbukás” súlyos gazdasági és társadalmi következményeire.

Bogdán Tibor

▶ Az idei érettségi elszomorító eredményei nemcsak az erőpróbán megbukott több mint százezer fiatalban és családjában okozott csalódást, hanem komoly gondok elé állítja az egész országot. Míg az egyetemeknek komoly felvételizőhiánnyal kell szembenéznük, addig a költségvetésnek jelentős többletkiadással kell megbirkóznia.

„Ágyútöltekek?”

Az erőpróbán „könnyűnek találtatott” 118 ezer fiatal jelentős része feltehetően rendkívül nehezen helyezkedik majd el, legalábbis a hivatalos munkaerőpiacon, ahol az állások elfoglalásához többnyire vagy felsőfokú végzettséget, vagy valamilyen szakosítást követelnek meg. A szükség tehát minden bizonytalansággal „feketemunka” felvállalására kényszeríti őket. Az Alkalmazott Gazdaságtan Csoport ügyvezető igazgatója, Liviu Voinea szerint az érettségi diploma nélkül maradók, vagyis a szakmailag felkészületlen fiatalok „ágyútöltekként” szolgálnak majd a fekete gazdaság számára. Kiszolgáltatott helyzetükkel várhatóan min-

denekelőtt a fafeldolgozásban, a textiliparban, a mezőgazdaságban, illetve az építőiparban élnek majd vissza.

Voinea egyben cáfolja azt az általános vélekedést, miszerint az országban túl sok a diplomás. Adatainak megfelelően Romániában az ezer lakosra eső felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma elmarad az európai átlagos részarány mögött.

A kudarcos érettségi nyomán kialakult helyzet a fekete munkaerőpiac aggasztó fellendítése mellett további súlyos következménnyel jár. Így megnöveli az alacsony szintű hozzáadott értékű képviselő termékek részarányát a gazdaság egészében, hiszen szakképzetlen, gyengén felkészült munkaerővel nem lehet magas fokú hozzáadott értékkel rendelkező termékeket előállítani. „Az érettségi ugyan önmagában még nem biztosít szakképzést, de megnyitja a hozzá vezető utat” – szögezte le az ügyvezető igazgató.

Az Élelmiszeripari Szakszervezeti Szövetség elnöke, Dragoș Frumosu ugyanakkor a visszacsatolás tényére figyelmeztet, úgy értékelve, hogy a válságos gazdasági helyzet „begyűrűzött” az oktatási rendszerbe is. Az Or-

szágos Szakszervezeti Tömb elnöke, Dumitru Costin pedig biztosra veszi, hogy a jelenleg országosan elfoglalható 14 ezer munkahely kevésbé vonzza majd a diploma nélkül maradókat, hiszen alig kínálnak a munkanélküli segély összegénél magasabb fizetéseket.

A sikertelen érettségi vizsgák harmadik negatív gazdasági kihatásaként tehát több tízezerrel növekszik majd azoknak száma, akiknek az állam munkanélküli-segélyt kényszerül fizetni.

Több pénz – gyengébb teljesítmény

A közhiedelemtől eltérően az oktatásba az utóbbi években egyre nagyobb összegeket fektettek be. Míg 1970-ben a költségvetési kiadások kevesebb mint nyolc százalékát fordították erre a célra, addig 1991-ben már 10,3, 2006–2007-ben pedig több mint 13 százalékát ruházták be az ágazatba. Igaz, 2009-ben a tanügynek szánt pénz visszaesett a költségvetési kiadások 11 százalékára, a több évtizedes átlag azonban következetesen 10 százalék körül mozgott.

A bruttó hazai termékre számítva viszont az oktatásra mindössze három százalék jut; a tárcavezető ellenvetés nélkül beleegyezett abba, hogy a tanügyi törvényből töröljék a kitélt, amelynek értelmében a bruttó hazai termék hat százalékát fordít-

sák az oktatásra. Ugyanakkor megnöttek az egy tanulóra jutó költségek. 1989-ben, amikor az oktatási rendszer 5,6 millió tanulót fogott át, egy diákra évi 185 dollár jutott; ez az összeg 2009-ben a 4,2 millió nyilvántartott iskolás és egyetemista esetében, hétszeresére, fejenként 1400 dollárra emelkedett. A Stratégiai Felmérések Román Intézetének tanulmánya szerint azonban ennek ellenére az oktatás minősége, ezzel párhuzamo-

san pedig a tanulók felkészítési szintje folyamatosan romlott.

Az utóbbi négy esztendő során az oktatási tárca csupán az egyetem előtti oktatás esetében közel 500 millió eurót költött a pedagógusok béreire, tanfelszerelésekre, bűtorzatra. Az eredmény: 118 ezer munkanélküli – állítják a hazai oktatási rendszer bírálói. Közülük többen ugyan – az őszi érettségin elért siker esetén – folytathatják tanulmányai-

kat, igen sokan azonban a munkanélküliek táborát gazdagítják – azaz az állampénztárat szegényítik.

Statisztikailag jelen pillanatban a 118 ezer sikertelenül érettségiző fél évig havi 250 lejes munkanélküli-segélyre jogosult, ami több, mint 117 millió lejnek felel meg.

2010–2011: negatív rekordok

Az érettségin országos viszonylatban elért eredmények egyébként az évtized első nyolc esztendejében nagyjából 10 százalékos ingadozást mutattak, a sikerrel vizsgázók részaránya 76 és 86 százalék között ingadozott. 2001-ben például a vizsgára jelentkezők 86,21 százaléka ért el átmenő osztályzatot, egy évvel később ez az arány további csaknem 5 tized százalékkal javult. 2003-ban 10 százalékos visszaesés következett be, majd egy esztendő múltán a sikerrel vizsgázók részaránya megint csak meghaladta a 84 százalékot, öt-százalékos visszaesést, 79,6 százalékos arányt 2006-ban jeleztek, majd 2008-ban ismét gyengébb eredmény, 77,24 százalékos siker született. A negatív rekordot eddig a tavalyi év tartotta, alig valamivel több, mint 69 százalékkal, az idei érettségin elért 44,47 százalék pedig most – remélhetőleg – nehezen megdönthető csúcshatáron bizonyulhat. ◀

Daniel Funeriu oktatási miniszter: oké az érettségre!

„Koki” és „saller” – az EP-től

Viszonylag kényelmes többséggel szavazta meg tegnap az Európai Parlament a szocialista, a liberális és a zöld frakció magyar alkotmánnyal kapcsolatos tizpontos állásfoglalását.

MTI/Hírszerző/ÚMSZ

▶ Miután a múlt héten Orbán Viktor nem kevés malíciával azt állította, hogy a magyar elnökség kiosztott az Európai Parlamentben (EP) az izgágának néhány „kokit”, „sallert” – most a kormányfő távozott Strasbourgból „monoklival” – állította az MSZP EP-küldöttségének vezetője, Tabajdi Csaba annak kapcsán, hogy az EP a magyar alkotmány több kitételét is bírálta.

Tisztelni más országok területi épségét

A dokumentum nagyrészt a Velencei Bizottság június 18-án elfogadott jogi szakvéleményén alapul, az állásfoglalásból azonban jogi érte-

lemben semmilyen kötelezettség nem hárul Magyarországra.

Az EP-képviselők egyébként pártszínezetük szerint voksoltak: a javaslatot 331-en támogatták, 274-en – köztük a legnagyobb frakciót adó néppártiak – elleneztek, 54-en pedig tartózkodtak.

Az aláírók kifogásolták, hogy a magyar alkotmányban nem elég egyértelmű bizonyos alapjogok védelme, és kiemelték a halálbüntetés, a tényleges életfogytig tartó börtönbüntetés és a szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának fontosságát.

Annak kapcsán, hogy Magyarország új alaptörvénye felelősséget vállal a külföldön élő magyarokért, és támogatást ígér nekik, azt az elvárását fogalmazták meg a magyar

hatóságokkal szemben, hogy egyértelműen biztosítsák más országok területi integritásának tiszteletben tartását.

Az állásfoglalás az alkotmánybírók hatáskörének beszűkítése kapcsán úgy véli, a taláros testület jogkörét helyre kell állítani, és ki kell terjeszteni a költségvetésre vonatkozó jogszabályok kivétel nélküli felülvizsgálatára, de módosítani kell a bírák kötelező nyugdíjkorhatárának csökkentését kimondó rendelkezésen is.

Túl sok sarkalatos törvény

A Strasbourghban elfogadott dokumentum konszenzust és nyilvános vitát igényel a sarkalatos törvények megfogalmazásakor, és fontosnak tartja, hogy az adórendszert, a nyugdíjrendszert és a családpolitikát illetően ne szűkítsék le a jövőbeli kormányok mozgásterét kétharmados többséget igénylő sarkalatos törvényekkel. Ugyanebben a pontban kéri az EP a Költségvetési Tanács

mandátumának felülvizsgálatát is, amely a személyi átrendezés után szerinte túl széles körű jogosítványokat kapott.

Az állásfoglalás szükségesnek itéli meg, hogy az alkotmány preambulumban a kabinet próbáljon meg egyetemes védelmet nyújtani a magyar állampolgároknak vallásra, szexuális beállítottságra és származásra való tekintet nélkül, de azt is kéri, hogy a kormány szögezze le az állam és az egyház szétválasztását.

Az EP felszólította az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg az új magyar alaptörvény és a közeljövőben elfogadandó sarkalatos törvények összhangját az uniós szerződések szövegével és szellemével, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájával.

Összecsapó vélemények

A dokumentum kapcsán ellentétes vélemények alakultak ki a strasbourgi testület-

ben. A magyar néppárti EP-képviselőcsoport a szavazás után kiadott közleményében úgy véli, az állásfoglalásban számos csúsztatás és súlyos tárgyi tévedés szerepel. „A Magyarországgal szemben alkalmazott kettős mérce nyílt megnyilvánulása, hogy a határozat az alaptörvény olyan pontjait is kritizálja – például az alkotmánybírók és az ombudsmani rendszer kérdése –, amely alkotmányos intézmények egyes tagállamokban nem léteznek, vagy a magyar szabályozásnál gyengébb hatáskörrel rendelkeznek” – olvasható a közleményben.

Aláírói emlékeztetnek arra, hogy a nemzeti konzultáció keretében a magyar polgárok óriási többsége foglalt állást a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés alaptörvénybe foglalása mellett, és a népszuverenitás elvének semmibevevélekként értékelik, hogy az EP baloldali frakciói a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés intézményének megszüntetését szorgalmazták. Szerin-

tük felelőtlenség, hogy az állásfoglalás szerzői teret akarnak engedni a mindenkori kormánynak a gazdaságpolitika lazítására, például az államadósság kérdésében.

Tabajdi Csaba, az MSZP EP-delegációjának vezetője viszont közleményében úgy vélekedett: „az Orbán-kormányt szigorúan bíráló állásfoglalás jól tükrözi a magyar kormányerő teljes nemzetközi hitelvesztését és elszigetelődését”. Az EP felszólítja az Orbán-kormányt, hagyjon fel a demokratikus értékeket mellőző, tekintélyelvű politikájával, és tartsa magát az európai demokrácia alapvető szabályaihoz – véli a szocialista politikus, aki szerint az EP felismerte: a jelenlegi kormánykoalíció az új alaptörvénnyel és a kétharmados törvényekkel saját gazdasági és ideológiai elképzeléseit akarja ráerőltetni a teljes magyar társadalomra, megkérdőjelezzék a zavartalan kormányváltás lehetősége, ezáltal súlyosan sérül a plurális demokrácia alapelve. ◀

Lap-top

A nap címei. Szakadék az oktatás és a munkaerőpiac között (*Curierul național*) Az érettségi szerencsétlenségének okai és megoldásai; A csalást az érettségien kiiktatták, a rákos daganat azonban továbbra is megvan (*Evenimentul zilei*) Egy nemzeti tragédia okai: Mit kerestek ti még az iskolában? Elpuskázott életű diákok, bukott iskolaigazgatók (*Adevărul*) A Basescu-modell és a kudarcos érettségi (*Jurnalul național*) Az egyetemek készülnek a diáklétszám-válságra (*România liberă*) Az ellenzék vezetői Daniel Funeriu tanügyminiszter lemondását követelik (*Azi*)

Magyarázat. Csak néhány cím, amely jelzi a helyzet bizzar voltát. Akárki akármit mond, a tanügyi helyzet a kommunizmusban jobb volt!

Elhatározás, az van. A *Cronica Română* (is) megírja, hogy „a koalíció nem mondott le az ország területi átszervezéséről”. Azok, akik „román politikában gondolkodnak” biztosra veszik, hogy az RMDSZ csak megköti a kompromisszumot, vagyis „beadja a derekát”. Tényleg, olvassuk a *Q Magazin* című, kéthetenként megjelenő tisztes elemző lapban, hogy az RMDSZ eddig két okból nem ment bele a Basescu-féle javaslatba: Tőkés László készülő pártjától való félelemben, valamint a magyar kormánytól tartva. Hát, mit mondjunk, nagyon mély elemzés! Az eszükbe sem jut, hogy az érdekvédelmi szervezet esetleg maga ismerte fel ennek a megoldásnak a perverz voltát, mondjuk a saját választóinak, nemzeti közösségünk tagjainak akarataira támaszkodva. De nem is ezért idézzük most ezt a cikket, hanem mert kiderül belőle, hogy a kormánykoalíció pártjai ki is jelölték azokat a tagjait, akik jövő hétfőtől erről tárgyalni fognak. Nos, a PDL delegációjában ott van Mircea Hava, Gyulafehérvár, George Scripcaru, Brassó, valamint Dorin Florea, Marosvásárhely polgármestere. Felette érdekes, ugye? Ezek majd érvelnek...

A nap áhíre. A kormány fontolgatja, hogy az őszi pótérettségi idejére ugyanazokat a felvevő kamerákat alkalmazza, mint az érettségien, ugyanazokkal a felvételekkel.

Minden napra egy mondás

„Bármelyik szerelem olyan, mint az egyistenhit, kezdetben önként vállalt, majd patológikus.” Camil Petrescu

Ki itt a felelőtlen?

Görögország, akár csak korábban Izland, az államcsőd küszöbére jutott. Izlandot az oroszok húzták ki a bajból, Görögországgal az Európai Unió teszi ugyanezt. Ha teheti. Németországban ugyanis a Merkel-kabinet döntését az alkotmánybírók támadták meg, lévén, hogy a szövetségi kormányzatnak a szövetségi kormányok megkérdése nélkül nem lett volna joga egyoldalúan intézkedni. Túl sok választása azonban Németországnak sincs. A görög adósság legtetemesebb része ugyanis német bankoknál halmozódott fel. Ha engedik Görögországot csődbe menni, ezek a pénzek elvesznek, ha kiségitik a görög államot a bajból, a segítség veszhet oda. Jó megoldás nincs. Németország futna a pénze után...

A keletközépi európai polgár elhülten hallgatja, hogy a görög állampolgárok és a görög állam micso-da esztelen adósságokba verte magát, s könnyedén hitelt ad a német közvéleményben szinte általános vélekedéseknek, miszerint a

Bíró Béla

Horváth István

Alkotások felelnek

Nem cselekvő, hanem szemlélődő nép vagyunk. Egy évezreden át élünk már ebben a folytonos meglepetéseket kínáló országban, kivéve a magas nyugati kultúra rádiószugárzásának. Szellemünk nyíltsága, befogadóképessége sokkal nagyobb, mint mozgásunk szabadsága vagy lehetőségeink csábításai. A világ dolgaira bizonyos kétellyel és közönnyel tekintünk. S az az erő, amit más népeknel levezet és elhasznál a cselekvés, nálunk a belső szemlélet gazdagságává alakul át, a lélek titkos gazdagságává. Ez a gazdagság látszólag haszontalanul halmozódik, nemigen jelentkezik, nem tesz szellemesebbé, sem ügyesebbé, inkább csak még jobban nehezíti a cselekvést, az életet. De néha, szerencsés körülmények között, s valami véletlen indítékok és alkalmak különös összjátéka folytán, egy-egy alkotásban fakad ki, mint a buggyanó forrás az átívódott földből, amelyre valahol a közelben egy másik alkotás felel. Az alkotások sora meg-megszakad, a viszonyok alig engedik ezt összefüggő kultúrává erősödni. A források vize nemegyszer elapad, elvész a homokban. Nemigen öntözik és táplálják a „nemzet” millióinak lelkét. Alkotásaink nem hatnak szélesebb néprétegekre. S ki tudja, megmaradnak-e a jövőnek, az idők viharában? S eljutnak-e az idegenség távolába, hogy hírt vigyene a magyar lélek gazdagságairól? De mégis megvannak, s a tény mégiscsak az, hogy egy messziről jött és „testvértelen”, harcias és harcokban megtépett kis nemzet Európa egyik rejtett és zaklatott zugában a nagy nyugati kultúra hűségesebb letéteményesévé s önálló folytatójává tudott válni.

Babits Mihály: A magyar jellemről (1939)

SZELLEMI DÉZÉS

Csevely a befektetésekről

Akadémiai körökből nyertük az értesülést, a felsőoktatás bolognai boldogtalan szelleme lengi be: tőlünk máris 10 kreditpontot szerzett, hiszen hiszünk a híradásoknak.

Gazdaságilag tekintve az ügyet, nem volt rossz befektetés. Befektetél vizsgázó diáklányként, a tőkét a tanár nyújtotta, ameddig a takarója ért, volt egy kis zaklatás, amennyi a tőzsdén is előfordul, és máris kész diplomásként jöttél ki. Az ügyet diszkréten kellett kezelni, a tőkét meg mosták, hiszen a pénz mosva jó, és az ügy ment a maga sima útján, jöhettek az újabb befektetések vizsgák táján. Nyugodtan állíthatjuk: a szesszió maga volt a passzió didaktikailag.

Ez a kis köz- és magángazdasági eszmeftutamonnan jegyzi eredetét, hogy Kolozsváron is utánozták a Dominique Strausst, a kanost. Am ahogyan mi a napokakat ismerjük, Strauss hallott a kolozsvári egyetemi szinten oktatott szexuális zsarolásról, és neki kedve szottyant azt utánozni. Hiszen az övé sem volt még szottyadt. Ámbátor mostanra az amerikai ügyesek és nyomongerek kiderítették, hogy az ártatlannak tűnő vadon szépségkirálynője, az afroamerikai szobaciczka nem volt teljesen híjával a kábszer- és dollár-árieles bandának, s lehet, hogy a mi első megérzésünk volt valóságos. (Az olvasó ellenőrizheti a digitális archívumban.)

Nos a kolozsvári eset csak azt bizonyítja, hogy szükség van a közigazgatási átszervezésre. Legyen erdélyi, moldvai és havasalföldi szexregió is. Mindenütt a kialakult helyi szokások és történeti hagyományoknak megfelelően. És ezeken belül EU ajánlásra még ki kell alakítani az egyetem-specifikus autonómiákat is: minden diákközhelyen legyenek ilyen kis találkafészkek, ahol a tanár és diák intim együttlétben tölthet néhány felejthetetlen délutánt vagy délelőttöt, hiszen éjszakára az egyetemi tanárnak (tanársegédnek) otthon a helye, neje és számos neveletlen lurkója társaságában.

Parpuca tanár úr pontosan ezt tette, csak melegezni, összebújni akart a jövődjő közgazdasszonyokkal. Nehezményezni csak heteroszexualitását tudjuk, ugyanis a kolozsvári egyetem multikulturális univerzum, amelybe minden irányzat befér. (Noha mostanában több nagyvárosban várható igazi melegefelvonulás, hiszen az állam ósztól kivonul majd a fűtéstámogatás térfeléről és a lakások ezrei maradnak hidegek a távfűtők ridegsége miatt.)

Végezetül értjük a tankáder vonzerejét. Érteni féljük, mitől volt olyan mereven felívelő a tőkeaportja. Nevében a titok nyitja: neki nem egy van, hanem egy pár puceája. Éppen olyan, mint egy pár debreceni.

Sebastyén Mihály

Ezt a kérdést sem a gazdasági szakemberek, sem a politikusok, sem a sajtó nem tette fel.

ugyanis a német Szövetségi Banktól 10 százalékos alatti kamattal kölcsönözték azokat a pénzeket, amelyeket aztán 30 százalékos kamattal adtak tovább a görögöknek. Nyaklók nélkül, hiszen minden 100 eurón 20 euró bruttó realizálhattak. Anélkül, hogy a kisujjukat is mozdították volna.

Ki itt a felelőtlen? Az, aki felveszi, vagy az, aki adja az efféle kölcsönöket. Mert ha a gazdaság dübörög (emlékezzünk csak a kezdeti Gyurcsány-féle magyar és a Basescu-féle román argumentumokra) nincsen semmi kockázat. Szép lassan kifizetgetjük az adósságokat, sőt újabbakat vehetünk fel. Hogy meddig? Nos, ezt a kérdést sem a gazdasági szakemberek, sem a politikusok, sem a sajtó nem tette fel. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert azok a gazdasági körök, melyek az elmúlt évtizedekben szép csendesen a politikát, a sajtót, sőt a kultúrát is ellenőrzésük alá vonták, ezt nem tették lehetővé. S ha valaki mert mégis másként vélekedni, az vagy kiszorult a nyilvánosságból vagy hangja elnyelték a neoliborális hurra-optimizmus lelkesült hozsannái.

És lényegében ma is elnyelik. Hiába mondják ma már ki vezető német értelmiségiek, hogy a felvilágosodás óta eltelt évszázadok individualizmusra alapozott, fogyasztáscentrikus ideológiái, az embernek a testre való lecsupaszításával egy új, minden korábnál veszedelmesebb (mert jobbára láthatatlan) diktatúra alapjait fektették le, hogy a modernitás a közösségi korlátok egyoldalúan emancipációnak aposztrofált lebontásával fokozatosan az ember társas létének, a kulturális evolúciónak legbecsebb eredményeit teszi semmivé, jóformán senki nem hallgat rájuk. Hangjukat elnyomják a neveltségességig hazug reklámok, a magabiztos politikusi mellébeszélés, a személyiségi jogokra alapozott handabanda. („Mindenként úgy teszi tönkre az életét, ahogyan tudja! Senkinek semmi beleszólása.”) Görögország forrong. Én sem rokonszenvezek különösebben a görög állammal, főként a kisebbségekkel szembeni, egész Európában példátlan agresszivitása miatt, de én sem hiszem, hogy a görögöket pusztán valamiféle velük született lustaság és felelőtlenesség vinné utcára. Egyszerűen nem szeretnék ismét antik, azaz (bér)abszolutizmusra alapozott demokráciát.

Röviden

Kisebb hozzájárulás

Az előzetesen bejelentett 919 millió eurós hozzájárulás helyett idén Romániának 46,3 millióval kevesebbet, tehát csupán 872,7, milliót kell befizetnie az uniós költségvetésbe, miután az Európai Parlament szétosztotta a tagországok között a tavalyi évben el nem költött 4,5 milliárd eurós költségvetési összeget – adta hírül a *Mediafax*. A többlet a ki nem osztott uniós pályázati pénzekből, kamatokból, bírságokból állt össze.

Román–magyar úterv

A magyarországi M4-es és M4-es autópályáknak a két épülő erdélyi autószerződés (Arad–Nagyvárad, illetve Kolozsvár–Bors) való összekapcsolásáról írt alá kormányközi megállapodást Anca Boagiu közlekedési miniszter és Völner Pál, a magyar Nemzeti Fejlesztési Minisztérium infrastruktúráért felelős államtitkára tegnap Budapesten. Az M4 prognosztizált megépítési ideje 2016, ez az autópálya kapcsolódik az Észak-erdélyi szerződéshez. A tárgyalásokon szó volt egy nagysebességű vasútvonalról is, amely a Budapest–Bukarest–Konstanca vonalon épülne.

Ígéretes a búzatermés

A mezőgazdasági minisztérium jelenlegi becslései szerint hatmillió tonnát meghaladó búzatermés várható idén Romániában, ami „jónak” számít – jelentette ki Tánccos Barna mezőgazdasági államtitkár tegnap egy sepsiszentgyörgyi konferencián, hozzátéve, ha elhúzódna az esőzések az ország déli vidékein, romolhat a gabona minősége, ám ez sem menne a mennyiség rovására.

Postai átszervezés

A Román Postánál a héten megkezdődött kétezzer munkahely átszervezése, amelyet a következő két hónapban egyéb karcsúsítási intézkedések követnek – jelentette be Valerian Vreme távközlési miniszter. A tervek szerint hamarosan hét postai központot, 146 vezetői állást és 454 alegységet szüntetnek meg, amely évi ötvenmillió lejes megtakarítást jelentene.

Román cégvándorlás

Az utóbbi öt évben nyolcszorosára emelkedett a Bulgáriába költöző román cégek száma – közölték le az illetékes bolgár minisztérium illetékesei a *Mediafax* szerint. Míg 2006-ban csupán 33 céget jegyeztek be a szomszédos országban, 2010-ben már több mint 270 román vállalkozás nyújtotta be a bolgár hatóságokhoz pénzügyi mérlegét. A hazaiakhoz hasonlóan egyre több görög vállalkozás költözik Bulgáriába.

„Feneketlen” gazdaság

ÜMSZ

Míg a kormány előszere-ttel hangoztatja, hogy az új adózási szabályok, fokozott ellenőrzések és egyéb intézkedések hatására kifehéredni látszik a hazai feketegazdaság nagy része, a vállalkozók még mindig „sötétnek” látják a helyzetet. A munkaadószövetségek határozottan cáfolják, hogy viszszaeszenne volna az adócsalás, sőt, meggyőződésük szerint az utóbbi hónapokban még nagyobb méreteket öltött, azután, hogy a különböző ágazati mutatók már tavaly is a feketegazdaság növekedéséről számoltak be. Véleményüket alátámasztják az Országos Statisztikai Intézet adatai is, miszerint még 2009-ben a bruttó hazai termék 11,2 százaléka származott a nettó adóbevételből, ez 2010-re alig tíz százalékra „olvadt”.

A törvénysértést kiváltó legnyomósabb ok az áruforgalmi adó (Áfa/TVA) emelése és a bérek stagnálása, illetve csökkenése, de nem elhanyagolható a növekvő infláció sem. Az adócsalás által egyik legjobban sújtott terület az élelmiszeripari ágazat, ezen belül pedig a sütő- és malomipari termékek, illetve az alkohol piaca, amelyben a forgalom 60 százaléka kerül meg a törvényes utakat – írta az *Adevărul* az ér-

dekvédelmi szövetségek adataira hivatkozva. Romulus Dascălu, az alkoholiparosokat tömörítő Garant szövetség elnöke már egy ideje meghúzza a vészharangot: ha ilyen ütemben folyik a törvénysértés, a szakma képviselői lehúzzhatják a rolót. Sorin Minea, a Romalmenta elnöke szerint a húspiacon sem sokkal jobb a helyzet: míg a hivatalosan nyilvántartott forgalom egymilliárd eurót tesz ki, ugyanekkora az adókat megkerülő bevétel is.

Egyedül az építőipar képviselői számolhattak be az

ágazatban tapasztalható feketegazdaság csökkenéséről, igaz, ez együtt járt a szektor erőteljes, 40 százalékos visszaesésével.

Ugyan a Romániai Építőipari Vállalkozók Szövetsége szerint ebben a szegmensben „csupán” 15 százalékos az adócsalás, emelkedően van azok száma, akik már egyáltalán nem fordulnak szakemberhez, ehelyett inkább „háziilag”, maguk végzik el a szükséges munkákat. Hasonlóan „fekete” a helyzet a kilencmilliárd eurót megmozgató üzemanyagok piacán is. Itt minden száz liter-

ből tíz liter adósvétele után sem adót, sem illetékeket nem fizetnek.

A gazdaság törvénytisztelő szereplői szerint a legnagyobb probléma, hogy maga a piac is megtűri a tisztességtelenül eljárókat. Megfigyelések szerint az adócsalásra leggyakrabban alkalmazott eszköz a fiktív export, illetve a cégek szándékosan kikényszerített csődhelyzete. Az adócsalók ugyanakkor előszeretettel használnak hamis zárjegyeket, címkeket vagy egyszerűen nem jelennek meg a legyártott mennyiség egy részét. ◀

Az alkohol mellett a fekete cigarettakereskedelem az adócsalók egyik legjövedelmezőbb forrása

Újabb adóhivatalok Blejnar...

Folytatás az 1. oldalról

Hargita megye azonban több adóhivalt veszített, mint a nála jóval nagyobb megyék, amelyek átlagban 3–4 helyi adóhivatallal lettek „szegényebbek”. Az érintett székelyföldi települések lapunk által megszólaltatott polgármesterei felháborodással fogadták Sorin Blejnar ANAF-elnök bejelentését, miszerint

az Országos Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) felszámolja területi irodái egy részét, és akkor még abban reménykedtek, hogy utolsó pillanatban sikerül megakadályozni a drasztikus leépítést.

Az adóhivatali leépítéseknek azonban még nincs vége: Kedves Imre, a Hargita megyei adóhivatal ügyvezető igazgatója a *Krónika* regionális napilapnak úgy nyilat-

kozott: a megmarad négyből – amelyek jelenleg Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen, Gyergyószentmiklóson és Maroshévízen működnek – a jövőben további három megyei kirendeltséget is fel kell számolni, mivel a pénzügyminisztérium illetékesei úgy vélekednek, hogy Hargita megyében elegendő egyetlen adóhatóság – a csíkszeredai – működtetése. ◀

Borbély: nem mi kullogunk

S. M. L.

Adatokkal cáfolta Borbély László miniszter tegnapi bukaresti sajtótájékoztatóján, hogy a környezetvédelmi tárca a sereghajtó minisztériumok közé tartozna az uniós alapok lehívása terén. Mint arról hírt adtunk, Traian Băsescu államfő egy hónappal ezelőtt egy kormányülésen arról beszélt, hogy az EU-alapok lehívásában gyengén teljesítő minisztereket le kell váltani. Ezt követően a központi román sajtó Anca Boagiu, a szállításiügyi, Traian Igaş, a belügyi, Gheorghe Ialomiţianu, a pénzügyi, Valerian Vreme, a távközlési és Borbély László, a környezetvédelmi tárca vezetőjét emlegette mint egy kormányátalakítás lehetséges „áldozatait”.

Borbély tegnap kifejtette: a megkötött szerződések értékét illetően jelenleg a környezetvédelmi minisztérium uniós szinten is első helyen áll. „Év elején arra számítottunk, hogy 2011 első félévében 410 millió euró értékben kötünk szerződéseket, a procedúrák felgyorsítása érdekében hozott intézkedéseknek köszönhetően jelenleg a megkötött szerződések értéke meghaladja az 1,1 milliárd eurót. A Környezetvédelmi Operatív Program keretén belül megkötött szerződések összértéke meghaladja az 5,7 milliárd eurót” – sorolta Borbély a számadatokat. Mint hangsúlyozta, a minisztérium első sorban a tervek leszerződésért felel, ezek kivitelezése az önkormányzatok hatáskörébe tartozik.

A minisztérium által lehívott uniós források százalékával kapcsolatosan a miniszter kiemelte: mandátuma átvétele óta sikerült hathatósan felgyorsítani a szerződés-kötési folyamatot, amely előfeltétele a sikeres forrás-felhasználásnak. „Ha a konkrétan lehívott uniós források értékét vesszük figyelembe, akkor a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium ez év első felében, országos szinten, harmadik helyen áll. Jelenleg a minisztérium a 2007-2013-as időszakra elkülönített keretösszeg 10,92 százalékát hívta le” – hangsúlyozta Borbély.

A miniszter bejelentette: július 20-án indul a bicikliutak megépítését célzó program. Az önkormányzatok július 20-a és augusztus 20-a között adhatják le a pályázataikat. ◀

Csíki PR-nyári egyetem: önkormányzatok előnyben

Baloga-Tamás Erika

Száztíz, zömmel magyarországi személy jelentkezett a harmadik PR Nyári Egyetemre, amelyet közösen szervez a Sapientia EMTE Társadalomtudományi Intézete és a Magyar Public Relations Szövetség. A közönségkapcsolati (PR) képzéssorozat idei programja a településarculat és önkormányzati kommunikáció tematikája köré szerveződik. A Sapientia csíkszeredai karának egyik legkiemelkedőbb rendezvénye jövő hétfőn veszi kezdetét és 17-én zárul.

„A témakör a székelyföldi térség számára rendkívül fontos lehet és közvetlenül használható – hangsúlyozta lapunknak Székely Kinga szervező. – A stratégiai kommunikáció egyre fontosabb szerepet játszik a településfejlesztésben, a turizmusban, a helyi vállalkozások fellendítésében és akár a kisebb egyesületek, civil szerveződések életében is. Az önkormányzati PR kérdéseket körüljáró előadások pedig a regionális fejlesztésben érdekelt személyek számára különös aktualitással bírnak”.

Az egyhetes képzés alatt a Sapientia csíkszeredai cam-

Ismét „Sikeres Székelyföld”

ÜMSZ

„Kiemelt jelentősége van a vidékfejlesztésnek mind Hargita, mind Kovászna megyében, hiszen a lakosság túlnyomó többsége továbbra is rurális környezetben él” – hangozott el tegnap Sepsiszentgyörgyön a Sikeres Székelyföld konferenciasorozat idei második állomásán. A tanácskozáson ezúttal két megye közös fejlesztési irányvonalait elemezték a résztvevők, elsősorban a vidékfejlesztés szempontjából. A két megyei és több helyi önkormányzat képviselőin kívül jelen volt többek között Tánccos Barna, mezőgazdasági államtitkár és Bara Gyula, a szaktárca Európai Területi Együttműködési osztályának vezetője. Borboly Csaba Hargita megye tanácselnöke rámutatott, hogy a közel három éve indított konferenciasorozatnak sikerült valamelyest kimozdítani a közös ügyeket a megbeszélések szintjéről. Hangsúlyozta: a vidékfejlesztés terén ez különösen fontos, ugyanis ez egyike a problémás területeknek, hiszen sok esetben nem a pénz a probléma, hanem az összefogás megteremtése. Tánccos Barna rámutatott, fontos leszögezni, hogy a vidékfejlesztés kérdésében melyek azok az irányvonalak, amelyek mentén a közös fejlesztést el lehet képzelni és amitől sikeres lesz Székelyföld. ◀

Riadalom az egyetemeken

ÚMSZ

Húszezerrel több állami egyetemi hely van, mint ahány tizenkettedikesnek sikerült az idei érettségi, ezért „akut diákihiánnyal” küzdhetnek a hazai egyetemeken a következő tanévben. Az oktatási tárca adatai szerint a sikeresen vizsgázó maturan-dusok száma nem haladja meg a százezer főt: számukra 62 850 államilag támogatott és 60 000 költségtérítéses helyet tartanak fent az állami felsőoktatási intézményekben. Így várhatóan őszi felvételt hirdetnek a diákihiánnyal küzdő egyetemeken, hogy „bevárják” a nyár végi, második érettségi vizsgaidőszakot, amely után újabb felvételizőkre számíthatnak.

Az őszben biznak

Cătălin Baba felsőoktatásért felelős államtitkár a siralmas érettségi eredmények közzététele után egyeztetett a hazai egyetemeken vezetőivel. Kijelentette, abban bízik, hogy a második, őszi felvételi révén betölthetők lesznek az állami felsőoktatási helyek. Ez azonban nem mindenhol jelenthet biztos megoldást, több hazai intézményben, így például a Bukaresti Egyetemen, a brassói Transilvania Egyetemen már az elmúlt években is szerveztek őszi felvételt. Ion Visa, a brassói felsőoktatási intézmény rektora elismerte, évente 200-300 hely betöltése okoz komoly gondot az egyetemvezetésnek. A rektor egyébként nem aggódik az érettségi eredmények miatt, mert úgy véli, „ideje volt húzni egy

határt, mert nemzeti sporttá vált a család”. Hozzátette: a rendkívül rossz eredmények az egyetemeken számára kedvező folyamatot indíthatnak el, a következő években érettségizők hozzáállása már megbízhatóbb lesz, mint az idei végzősöké, jobban felkészült diákok ülnek az egyetemi padokra és így esély van a minőségi felsőoktatásra.

Magyar Tivadar, a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem rektor-helyettese hasonlóan nyilatkozott lapunknak. „Ha igaz, amit az oktatási minisztérium állít, akkor most az igazán felkészült diákok jelentkeznek egyetemi felvételre” – mondta az intézményvezető. Magyar szerint az egyetemet nem fenyegeti diákihiány: az utóbbi időben enyhén csökkent ugyan a felvételizők száma, ám a BBTE

iránti érdeklődés továbbra is magas.

Minőségi alkuk

Dávid László, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora lapunk megkeresésére úgy fogalmazott, nem csak az érettségi teljesítménye befolyásolja azt, hogy melyik egyetemet választják a jelentkezők és hol alakulhat ki diákihiány. Emlékeztetett: a jó nevű, nagy középiskolák végzőseinek eredménye nem változott a tavalyi teljesítményhez képest, az idei statisztikát a szakiskolák rontják. „Hozzánk az egyetemisták egyharmada érkezik szakközépiskolából. A múlt évben is azzal szembesültünk, hogy sokan azt mondták, inkább egy könnyebb egyetemet választanak, mert a Sapientia megköveteli a tudást” – ma-

Tart az érettségi dráma

Öngyilkos lett egy sikertelenül érettségiző 19 éves aradi fiú, miután hétfőn benyújtotta fellebbezését. Az áldozat az édesapja vadászfegyverrel lőtte magát föbe, a baleset körülményeit jelenleg is vizsgálja a rendőrség. A fiú jó tanulóként végezte a középiskolát, tanárai csendes, szorgalmas diákként jellemezték. Matematikából és biológiából írt elégtelen dolgozatot: szülei szerint ezért vetett véget az életének.

gyarazta az intézményvezető azt, hogy miért kevesebb náluk a jelentkező. Dávid László hozzátette: egy évvel ezelőtt volt olyan iskola, ahonnan 30-40 felvételizőt vártak, és csupán két diák iratkozott be a Sapientia-ra.

Regionális remények

A Nagyváradai Partiumi Keresztény Egyetemen (PKE) kis mértékben, de tartanak attól, hogy csökken a felvételiző diákok száma – mondta el az ÚMSZ-nek

János-Szatmári Szabolcs, az intézmény rektora. „Biztosan érezhető lesz, hogy kevesebb az érettségizett diák, de hozzá kell tenni: a Bihar és Szatmár megyei statisztikák nem sokkal rosszabbak a tavalyiaknál. Az idei problémát a moldvai középiskolák teljesítménye okozta” – vélekedett a rektor, aki abban bízik, a nagyváradai intézmény helyzeténél fogva szerencsésebb helyzetben van.

A hazai egyetemeken többsége nem köt kompromisszumot, mindenképpen megpróbálják fenntartani az eddigi struktúrákat. A Bukaresti Közgazdaságtudományi Egyetem rektora, Gheorghe Roșca úgy fogalmazott, ha sikerül az államilag támogatott és az önköltséges helyek legalább 85 százalékát betölteni, akkor őszi felvételt nem is tartanak, továbbá az önköltséges helyek tandíja sem változik a következő tanévben. A rektor azonban úgy véli, hosszú távon át kell alakulnia a finanszírozási rendszernek. „Az eddigieknél drágább, de minőségileg jobb programokat kell indítanunk azért, hogy az egyetemi bevételek növekedhessenek” – jelentette ki Roșca, aki szerint főleg a kiegészítő-, illetve utóképzések rendszere módosulhat a következő években. ◀

Lesz elég beiratkozó? A kolozsvári BBTE-n nem aggódnak a diákihiány miatt

Fotó: Tofán Levente

Fizetnek a kutyatartók

Munkatársunktól

Érvénybe lépett az abadó Sepsiszentgyörgyön, 50-től 150 lejig terjedő bírságra számíthatnak azok a kutyatulajdonosok, akik nem jelentik be kedvencüket a lakószövetségnek, illetve a sepsiszentgyörgyi köztisztasági vállalatnál. Ettől a hónaptól minden eb után hét lejes köztisztasági illetéket kell fizetni. Ennél is többet fizetnek a tömbházban élő kutyatartók: ők ugyanakkora köztisztasági illetékkel számolhatnak az állat után, amekkora a család „kétlábú” tagjait illeti. A sepsiszentgyörgyi köztisztasági vállalat, a Tega Rt. igazgatója, Tóth-Birtan Csaba úgy fogalmazott: tudatosítani akarják a városlakókban a köztisztaság fontosságát. A vállalat 60 speciális tárolót szerelt fel a városban, ezeket dobhatják be a kutyapiszkot a kedvencüket sétáltató emberek. A tárolók egy hétre elegendő műanyag zacskókkal látták el. ◀

Juttatás külföldi kezelésre

ÚMSZ

Az Egészségügyi Minisztérium 29 millió lejt biztosít az idén a hazai betegek külföldön történő egészségügyi ellátásra – ez hárommillió lejjel meghaladja az eddigi keretet, a kormány könnyít a nemzetközi gyógykezelésekre vonatkozó jogszabályokon is. Míg eddig a megyei közegészségügyi hatóságokat illette meg az a jog, hogy a külföldi egészségügyi intézményekkel kapcsolatot tartsanak fent, addig az új – frissen módosított – jogszabály értelmében a betegek, illetve a betegek jogi képviselői a jövőben közvetlenül kérhetik a nemzetközi ellátást. A feltétel csupán az, hogy az ellátásról adatot szolgáltatasson a kedvezményezett lakóhelyen illetékes megyei közegészségügyi igazgatóság számára. Az Egészségügyi Minisztérium tegnap közleményben jelezte: abban bíznak, hogy egyszerűbb, gyorsabb módon folyik majd az ügyintézés, átláthatóbb lesz a külföldi gyógykezelések rendszere. A

kötelező adatszolgáltatás során hiteles, a beavatkozást végző intézmény által ellenjegyzett adatközlőn továbbítani kell a külföldi klinika nevét, a páciens nevét, a kezelési költséget, a fizetés módját és azt is, mikor kért előjegyzést a beavatkozásra a beteg. A továbbiakban nem kell viszont meghatározni azt, hogy mekkora a külföldi kezelés „becsült társadalmi haszna”. A rendelkezés csak arra az ellátásra vonatkozik, amelyet Romániai egészségügyi intézményben nem tudnak biztosítani a rászorulóknak számára. Fontos kitétel, hogy a külföldi beavatkozás után, 14 munkanapon belül jelentkeznie kell a kedvezményezettnek annak a szakorvosnál, aki a kezelést javasolta. A szakorvos pedig köteles követni a beteg állapotának változásait, az erről szóló jelentéseket a megyei közegészségügyi igazgatóságoknál iktatják. A külföldi gyógykezelésekre vonatkozó kérésekről az Egészségügyi Minisztérium szakbizottsága havonta kétszer dönt a továbbiakban. ◀

Oktatási támogatás: szoros a határidő

Hírösszefoglaló

A tavalyihoz hasonló számú iskolás gyerek számára kértek idén szüleik oktatási-nevelési támogatást a magyar államtól a 2010-2011-es tanévre, s a rövid átfutási idő ellenére a pénz várhatóan ősszel meg is érkezik a számláikra – tudtuk meg tegnap a pályázatok összesítő és Budapestre továbbító Romániai Magyar Pedagógus Szövetség (RMPSZ) elnökétől. Burus Szilárd Botond tájékoztatása szerint a kiírás határidejéig, június 30-ig 102 517 pályázati csomagot kaptak. Az eddigi évek tapasztalatai szerint 1,36 pályázat jut egy csomagra, mivel a szülők egy úrlapon több támogatásra jogosult gyermeket bejelölhetnek. Eszerint mintegy 120 ezer iskolás kaphat idén is oktatási-támogatást, illetve – idén újdonságként – az RMPSZ elnökének becslései szerint 25-30 ezer óvodás is juttatásban részesül. Burus

elmondta, az RMPSZ megkezdte a pályázatok feldolgozását, a munkához tíz adatfeldolgozó is alkalmaztak. Reményei szerint az adatok augusztus végén jutnak el a pályázatok elbíráló, illetve a támogatásokat folyósító Bethlen Alap Zrt.-hez. „A határidő kissé szorít, de minden a tervezett ütemben halad” – mondta az RMPSZ elnöke.

Mint ismert, korábban a támogatási program lebonyolítója az Iskola Alapítvány volt. A szervezet vezetője, Nagy Zoltán lapunknak elmondta, tavaly 95 ezer pályázati csomag érkezett hozzájuk, és 125-130 ezer gyerek adatait rögzítették. Az Iskola Alapítvány ötven alkalommal foglalkoztatott az információk kezelésére, ők a márciustól júliusig tartó öt hónapos periódus alatt tudtak eleget tenni kötelezettségeiknek. Az RMPSZ-től eltérően azonban a pályázatok elbírálása is az alapítványra hárult. ◀

Röviden

Szabadról az ördögűző apáca

Elengedték büntetésének egyharmadát és feltételes módon szabadrólra helyezték Nicoleta Arcălianut, azt az apácát, aki 2005-ben hatodmagával ördögűzés ürügyén súlyosan bántalmazott egy nőt: 23 éves társukat keresztre feszítették. Az áldozat több napi éhezés és kínzás után belehalt sérüléseibe. A különös kegyetlenséggel végrehajtott szertartáson a vaslui megyei Tanacu kolostor négy apácája és Daniel Corogeanu ortodox pap vett részt. A kolostori közösségben Neonilanak nevezett nőt személyi szabadság korlátozásáért hat év börtönről ítélték: 2008 óta a bákói büntetés-végrehajtási intézetben, egy éve vasluiban tartották fogva. A börtönőrök úgy fogalmaztak, rendkívül csendesen viselkedett az „ördögűző apáca”, példás magaviselettel várta szabadrólra helyezését, ezért is merült fel, hogy harmadjára az eredetileg kiszabott büntetését. Még egy ember ül börtönben az egész Európát megrázó rituális gyilkosság miatt, a szertartást több napon át vezető papot leghamarabb jövő év elején helyezhetik szabadrólra. Őt hét évi börtönről ítélte az illetékes bíróság. A másik három apácát tavaly év végén helyezték szabadrólra: őket szintén példás magatartásukra hivatkozva részesítette kegyelemben az illetékes hatóság.

Megszökött egy nagybányai rab

Egy tőkésbányai munkatelepről szökött meg tegnap dél előtt az a 24 éves férfi, akit egész nap nagy erővel kerestek a Máramaros megyei rendőrség. A lopás miatt három évre ítélt elkövetőt tavaly október óta tartották fogva a nagybányai börtönben, de az elmúlt időszakban engedélyt kapott arra, hogy – megfélemlítő biztonsági intézkedések mellett – munkát vállalhasson a büntetés-végrehajtási intézet falain kívül is. A férfi az örök figyelmét kijátszva szökött meg a munkatelepről, a nyomozók azt is vizsgálják: voltak-e segítőtársai. Máramaros megyében ellenőrző pontokat állítottak fel a közutakon, hogy a szökésben lévő rab nyomára bukkanjanak. A férfi leghamarabb jövő július elején szabadulhatott volna.

Jó minőségű a tengervíz

A zord időjárás ellenére jelenleg is tízezer turista tartózkodik a Fekete-tenger romániai üdülőövezeteiben: a friss ellenőrzések szerint a tengervíz jó, illetve kitűnő minőségű. Kiváló minősítést kaptak a legismertebb északi és déli partvidéki üdülők, jó minősítést az Olimp, Jupiter 3, Jupiter 4, Vénusz és Vénusz Gyöngye üdülőtelepeken vizsgált tengervíz esetében bocsátott ki az illetékes hatóság. Az Országos Meteorológiai Intézet adatai szerint a víz 20-22 fokok.

Röviden

Lengyel fotókiállítás
Kolozsváron

A *piktoralizmus és avantgárd között* címmel a 20. század első felének legjelentősebb lengyel fotográfusai közé tartozó Fortunata Obrapalska lengyel fényképész kiállítását nyitják meg ma 18.30 órakor Kolozsváron, a Művészeti Múzeumban. A kiállítás Lengyelország soros európai uniós elnökségének (július-december) kezdetét ünnepli. A kollekciónak a krakkói Walery Rzewuski Fotótörténeti Múzeum gyűjteményéből származik, és augusztus 8-ig lesz látogatható Kolozsváron.

Elhunyt Hadházy Zsuzsa

Életének 60. évében Budapesten elhunyt Hadházy Zsuzsa kolozsvári születésű újságíró és szépíró, szerkesztő, fordító, az *Új Magyar Szó* volt munkatársa (*képiünkön*). Újságírói munkásságát az *Ifjúmunkás* tudósítójaként, majd szerkesztőjeként kezdte. Dolgozott a *Bukaresti Rádió* magyar adásának munkatársaként, a *Kronika* lapszerkesztőjeként. Élete utolsó éveiben, már nagy betegben is tovább dolgozott az *Új Magyar Szó* és a *Szabadság* olvasó szerkesztőjeként.

Kultúraéhes magyarok

A magyarok társadalmi helyzete kedvezőtlenebb a romániai átlagnál, elit-kultúra-fogyasztási szokásaik azonban intenzívebbek – derül ki egy friss felmérésből. A kutatás eredményeit Kiss Tamás és Barna Gergő szociológusok mutatták be a nagyváradi Szacsvey Akadémián.

Farkas István

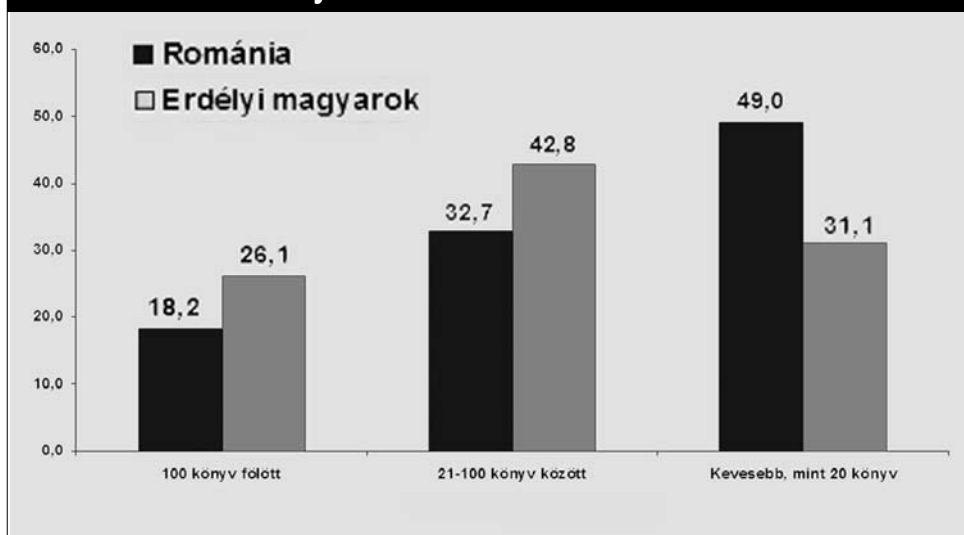
A romániai átlagnál jobban „éheznek” a kultúrára az erdélyi magyarok; a románoknál kevesebbet moziznak, azonban többet járnak színházba és több könyvük van; emellett a kreatív tevékenységet végző erdélyi magyarok aránya közel háromszorosa az országos átlagnak – erre az eredményre jutott az ország lakosságának kultúrafogyasztási szokásait vizsgáló két felmérés. Az Etnikumközi Viszonyok Kutatóközpontja a magyar nemzetiségűek, a bukaresti Kulturális Kutató és Tanácsadó Központ megrendelésére készített Gallup-felmérés pedig a romániai lakosság körében vizsgálódott. A kutatás eredményeit Kiss Tamás és Barna Gergő szociológusok mutatták be a nagyváradi Szacsvey Akadémián.

Identitást is erősít

A felmérésből kiderül, hogy az ország lakosságának mintegy 80 százaléka nem csupán operába vagy színházba, de még moziba sem

jár – az erdélyi magyarok közül feleannyian járnak havonta filmszínházba, mint az országos átlag, viszont az átlagnál gyakrabban olvasnak és járnak színházba. A havonta kreatív tevékenységet (festés, rajzolás, írás, éneklés) végzők csoportjában az erdélyi magyarok aránya közel háromszorosa az országos átlagnak. Hasonlóan jól áll a magyarság a könyvek terén is: százkettesnél nagyobb, illetve 21-100 kötet közötti könyvtárat legalább tíz százalékkal több magyar vallott magáénak. Kevesebb, mint húsz könyvet az országos átlag 49 százaléka, illetve az erdélyi magyarság 31,1 százaléka nem birtokol egyetlen zenei albumot sem; filmes CD-k és DVD-k esetében 50,3–66,9 százalékos az arány. Az *Új Magyar Szó* megkeresésére Kiss Tamás elmondta: több hipotézist is megfogalmaztak az eltérés okairól. „A nyilvános kultú-

Könyvek a romániai háztartásokban

rahasználatot például befolyásolja a kisebbségi léthelyzet – ha valaki elmegy egy magyar színházba, akkor azal nemcsak kultúrát fogyaszt, hanem az identitását is kinyilvánítja, illetve erősíti. Am valószínűsítem, hogy igazából nem ennek van döntő jelentősége, hanem a regionális különbségeknek” – magyarázta a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet elemzési és kutatási osztályának vezetője. Hangsúlyozta: Európán belül létezik egy észak-dél, illetve kelet-nyugat irányú lejtő, Románia a nemzetközi vizsgálatokban az egyik utolsó helyet szokta elfoglalni, míg Magyarország a középmezőnyben található a kultúrafogyasztás terén. „Az erdélyi magyarok a romániai és a magyarországi átlag között vannak, kevésbé intenzív kultúrafogyasztók, mint a magyarországiak, de

jobban állnak a romániai átlagnál” – fogalmazott.

Nőtt az étvágy?

Kiss elmondása szerint nincsenek időbeli adataik, így nem jelenthetik ki, hogy nőtt vagy csökkent a kultúra iránti étvágy az erdélyi magyarok körében. „Csak támogatásunk vannak. Ha azt nézzük például, hogy hány könyv volt a megkérdezettek háztartásában, illetve a szülei háztartásában, akkor növekedés tapasztalható” – mondta a szociológus, hangsúlyozva, hogy az elitkultúra fogyasztása rétegspecifikus jelenség. „A társadalom nem minden rétege jár színházba vagy komolyzenei koncertre, de ez nem jelenti azt, hogy nem fogyasztanak kultúrát. Ők másfajta kultúrát fogyasztanak” – magyarázta Kiss Tamás. Elmondása sze-

rint kultúrafogyasztás szempontjából legelőbb az országos átlag, illetve az erdélyi magyarság körében is a középréteghez tartoznak, a magyarok között viszont nagyobb a felső középréteg és a kulturális elit száma. Hangsúlyozta: a kulturális elit aránya a fővárosban a legnagyobb, majd az erdélyi magyarok, románok és az országos átlag következik. A kulturálisan passzív réteg esetében fordított a megoszlás.

Kérdésünkre, melyek azok a tényezők, amelyek a kulturális fogyasztás intenzívebbé válását okozhatták, a szociológus elmondta: az elmúlt időszakban végbement erőteljes modernizáció és városiasodás, illetve a felsőoktatás expanziója magyarázza a pozitív változást, míg a munkaidő kinyúlása, a munkával való megterhelés pedig ellene hathatnak. ◀

Szatmárnémetiben az Országos Széchenyi Kör

ÚMSZ

Szatmárnémetiben tarja közgyűlést július 8-a és 11-e között az Országos Széchenyi Kör. „1993-ban a Kör elnöksége látogatott Szatmárnémetibe és találkozott a város vezetésével. 1995-ben az Ifjúsági Szárny tagjai utaztak Erdélybe és több napot töltöttek Szatmárnémetiben is. Rendszeresen ott vagyunk Kőszegretemén a Széchenyi oszlopnál, s tapasztalhatjuk a falu szeretetét. A nyíregyházi Széchenyi István Szakközépiskola tanárai és diákjai is szinte évente felkeresik ezt a vidéket, legtöbbször kerékpárra pattanva” – indokolta a szatmári választást Péchy Mária, az Országos Széchenyi Kör elnöke. Elmondása szerint az idej helyszínről két éve döntöttek, amikor lapunk munkatársa, Sike Lajos, a Kör régi tagja, meghívta Szatmárnémetibe. „Sike áldozatos munkával szervezi a várhatóan közel 100 küldött programját, elhelyezését, ellátását” – hangsúlyozta Péchy. Hozzátette: nem ez az első közös rendezvé-

nyük, 1991-ben a középiskolások részére kiírt Kortársunk Széchenyi vetélkedőn már részt vettek a Kölcsey Líceum diákjai Székely Ilo- na tanárnő vezetésével, és a középöntőn elért jó eredményükért Soproni tábor- ázást nyertek. Az Országos Széchenyi Kör 1977-től létezik, de mint civil szervezet 1982-ben alakult. A Kör a Nagycenken levő Széchenyi Emlékmúzeum köré szerveződött, és kezdetektől támogatja a múzeum munkáját, eleinte gyűjtésekkel, tárlat- vezetések fordításával, látogatók toborozásával. „Gróf Széchenyi István szellemi hagyatékának ápolása és terjesztése elsősorban a fiatalok körében. Úgy akarunk dolgozni, hogy méltók lehessünk a „legnagyobb magyarhoz”, törekszünk arra, hogy minél többen ismerjék meg írásait, tevékenységét, és legfontosabb gondolatait, melyek a mai napig érvényesek. Örizzük és ápoljuk a Széchenyi emlékeket, támogatjuk újabbak létrehozását” – foglalja össze Péchy az Országos Széchenyi Kör legfontosabb célkitűzéseit. ◀

Brâncuși, Párizstól Hobițăig

MTI

Constantin Brâncuși hírneves román szobrász földi maradványait szeretné hazahozni Párizsból Laurian Stăncescu író és költő, aki gyalog vágott neki a több mint kétezer kilométeres útnak. „Bár élete nagy részét hazájától távol töltötte, Brâncuși mindig ragaszkodott szülőföldjéhez” – hangsúlyozta Laurian Stăncescu figyelemfelhívó akciójának szegedi állomásán tartott sajtótájékoztatón. A nemzetközi hírű szobrászművész, Constantin Brâncuși 1951-ben levélben fordult a Rómán Tudományos Akadémiához: följánlotta több mint kétszáz szobrát, rajzait, fotográfiáit, szerszámait és műtermének bútorzatát szülőhazájának. Az akkori hatalom a hazatérési szándékát elutasította, azzal az indoklással, hogy Brâncuși művei nem segítik a szocializmus építését Romániában. 1955-ben megismételte kérését, vissza akart térni szülőföldjére, a Zsil-völgyi Hobițăba, hogy ott leljen végső nyugalmat, de óhaját ekkor sem teljesítették.

Laurian Stăncescu gyalog indult Párizsba Brâncuși hamvaiért

Constantin Brâncuși 1957. március 16-án halálos ágyán azt mondta a párizsi román

ortodox egyházközség püspökének: „Békétlenségben hagyom itt ezt a világot, mert

nem saját hazámban ér a végzet, és idegen földben fogok elenyészni”. A művész a párizsi Montparnasse temetőben nyugszik. Stăncescu elhatározta, hogy megvalósítja Brâncuși végakarát. Az esszéíró, irodalomtörténész, költő május 21-én indult el Hobițăból, gyalogosan, ahogy 1903-ban Brâncuși is tette. A férfi magával viszi a szobrászművész 96 leszármazottjának a hamvak hazahozatalára vonatkozó írásbeli kérését és azokat a dokumentumokat, amelyek Constantin Brâncuși végakarát bizonyítják. Laurian Stăncescu elmondta, hogy terve szerint másfél-két hónap alatt ér gyalogosan a francia fővárosba, ahol a hamvak hazatelepítésére vonatkozó kérést szeretné tolmácsolni Nicolas Sarkozy francia köztársasági elnöknek, a kormánynak és a parlamentnek.

Az AFP francia hírügynökség temesvári tudósítása szerint a költő Magyarországra indulásakor kijelentette: „térden állva kérjük a francia népet, adja vissza Romániának Constantin Brâncuși földi maradványait”. ◀

Nézettségi uborkaszezon

F. I.

Több tízezer nézőt veszített a nyár beköszöntésével a Pro Tv, az Antena 1 és a Kanal D – derül ki a legfrissebb nézettségi mutatókból. Azonban a kereskedelmiek képernyőktől elpártolt nézőtáborával ellentétben lendületet vett a két vezető hírtvé, a Realitatea TV és az Antena 3, illetve a Disney Channel gyerekcsatorna.

Hibernáló kereskedelmi televíziók

„Természetes jelenség, hogy a nyári hónapokban elpártolnak a nézők a televízióktól, hisz mindenki szabadságra megy, nyaral. Aki meg éppen nézné a kereskedelmi műsorát, az is kénytelen csatornát váltani, ugyanis a tévék húzóerejének tekintett műsorok is vakációznak” – hangsúlyozzák a médiaelemzők. A legtöbb nézőt a nyár eleji időszakban a Pro Tv veszítette, a csatorna műsorait szám szerint 48 ezerrel kevesebben követték júniusban, mint májusban, ám így is 281 ezren áll a napi nézettségi mutatója. A csatornát átlagosan 626 ezren követték az elmúlt hónapban, 110 ezerrel kevesebben, mint májusban. A nagy vetélytárs, az Antena 1 csak feleannyi nézőt

vesztett (21 ezer), de így sem sikerült beérnie a Pro Tv-t, az elmúlt hónapban átlagosan 227 ezer nézőt számlálhatott. (A havi átlag 440 ezer néző, 103 ezres mínusz májushoz képest.) A Kanal D-re júniusban 18 ezerrel kevesebb néző kapcsolódott, mint májusban, a csatorna így 103 ezer nézőt számlált, így a májusi negyedik helyről az ötödikre esett vissza. A közszolgálati televízió sem büszkélkedhet több nézővel, júniusban 16 ezerrel kevesebben kapcsolódott a TVR-re,

mint tavasszal, de 264 ezres átlagnézettséggel így is stabilan őrzi harmadik helyét.

Behúzták a hírtévék

A kereskedelmiek mellőzésével ellentétben egyre többen kapcsolódnak a hírtévék frekvenciáira a nyári időszakban is, így tavaszhoz képest több nézőt számlálnak a csatornák. Az Antena 3 például négyezerrel több nézőt ültetett képernyőre, így a főműsoridőben átlagosan 247 ezer né-

zőt számlált, ami a negyedik helyre röpítette a csatornát a nézettségi listán. A konkurens Realitatea Tv-t hatezerrel többen választották az elmúlt hónapban, mint tavasszal, viszont így is csak a Prima Tv és az Acasă Tv után foglal helyet, amelyek 13 ezer illetve nyolcezer nézőt veszítettek. A Top 10 harmadik televíziója, amelyik májushoz képest több nézővel zárta az elmúlt hónapot a Disney Chanel – a kétezres plusz egyértelműen az iskolai szünidőnek tudható be. ◀

Júniusban több tízezer nézőt veszítettek a kereskedelmi televíziók. A nézővándorlásból a hírtévék profitáltak

Kettős tükör

Június 3-án, Hamburgban, egy Thessa nevű lány által meghirdetett szülinapi bulira közel 1500 ember jelentkezett. Az eredmény: német kultúrközegben szokatlan fel-fordulás, rendőri kiszállás, verekedések, le-tartóztatások. A német Belügyminisztérium által nemrég kiadott közlemény a Facebook-tömegesemények veszélyére hívja fel a figyelmet, és ezek „moderálására” szólítja fel a helyi hatóságokat. Semmi másra ne gondoljunk most, csak az „arab tavasz” történéseire, és az online szervezett megmozdulások eredményére. Úgy néz ki, hogy még a magukat jogállamoknak kikiáltó formációk is rettegnek a spontán civil „erdemondstrációktól”. Az országok félnek a polgároktól, meg viceversa, mindenki retteg Kínától, vizsgáljuk a multinacionálisoktól, és félünk felbontani a villanyszám-lát. Groteszk világ ez, amely, úgy néz ki, nem tud mit kezdeni a felszabadult kommunikációval.

(prier)

Röviden

Obama halálhírére csiripelték

Hackerek törték fel az amerikai Fox hírtelevízió twitteres kontóját – és hírül adták, hogy Barack Obama államfő halott. Az álhír szerint két lövéssel végezték ki az elnököt egy iowai étteremben. A Fox már bocsánatot kért a sajnálatos incidensért. A hír minden előzmény nélkül került fel a hírtelevízió twitteres hírfolyamára, arról szólt, hogy egy ismeretlen támadó kétszer is fejbe lőtte az amerikai elnököt, aki életét veszítette. Az írók őszinte részvétüket fejezték ki a családnak, valamint sok sikert kívántak Joe Biden alelnöknek – aki ideiglenesen átvette volna az ország irányítását. A hír gyorsan továbbterjed, hiába közölte a televízió, hogy bejegyzésével ellentétben Obama él. „A támadást vizsgálják, a Foxnews.com sajnálatát fejezi ki minden aggodalom miatt, amelyet a hamis bejegyzések keltettek” – írta a hír-csatorna.

Youth Fest Szilágysomlyón

A Szilágy Megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács (SZIT) ötödik alkalommal szervezi meg a Youth Festet július 15-17. között, Szilágysomlyó határában, a Broscăria üdülőtelepen. „A fesztivál programkavalkádjában minden fejlődni, kikapcsolódni és szórakozni vágyó fiatal megtalálja az érdeklődési körének megfelelő programokat” – hangsúlyozta Máté József, a fesztivál főszervezője. A rendezvény három napja alatt 18 előadó, interetnikus fórum, civil szervezetek sátorárosa (Civil zóna), népzenei sátor, szépségverseny (Miss SZIT 2011), bohócok, arc- és testfestők, lángfűjók, divat- és harcművészeti bemutatók és számtalan értékes nyereménnyel kecsegtető vetélkedő zajlik. A fesztivál sztárvendége a magyarországi Hooligans.

Médiagnózis

Gulyás és puliszka – rizzsel

Feretegként járta be a magyar sajtót az a hír, hogy Orbán Viktor magyar és Ven Csia-pao kínai miniszterelnök tizenkét megállapodást írt alá, amelyekben többek közt a Magyarországnak megítélendő hitelekéről, különböző, főleg Magyarországra történő befektetésekről, bizonyos szintű kulturális együttműködésről is szólnak. Az elmúlt hónap egyik médiaszennazációjának szívet remegtető következményei lehetnek, hiszen a rettegett Kína, Tibet elnyomója, kulturális megsemmisítője, a Falun Gong szekta ellen genocídiumot végrehajtó nagyhatalom, a Tienanmen (Mennyei Béke) terén 1989-ben kommunistaellenes lázadók ellen tűzparancsot kiadó zsarnokság gyakorlatilag a szomszédunkba költözött. A gazdasági kollaborációk legtöbb-

szőr ideológiai befolyásokkal is jár-nak, és hiába jobboldali jelenleg Magyarország kormánya, és hiába tartja vezérelvének a kereszténység, a család, a magántulajdon, az intéger egyéniség védelmét, mégis szövetséget kényszerül kötni a világ egyik legocsmányabb, legembertele-nebb államával, amely ferde esz-méi – szerintem elég csak a kommunizmust említeni – következetes implementációjával emberek százmillióit döntötte végzetes testi és lelki nyomorba. Ugyanakkor elké-peszítő befolyással rendelkezik az energiatermelés, az elektrotechnika, a hadászat stb. terén is. Azon-ban azt, hogy Kína terjeszkedik Európában, Afrikában, a szegé-nyebb Dél-Amerikában, nem sza-badna médiaszennazációként kezelni, olyasmiként, amit egyszer említe-nek, majd eltűnik a Facebook gör-

getőjében, mint (remélhetőleg) Justin B. kanadai popcorn-sztárocs-ka. Ez, hogy fájdalommal terem-tett világunk nemsokára Kína zse-bébe kerül, naponta az újságok szalagcíme, híradók főtémája kelle-ne legyen, egészen addig, amíg az emberek abba nem hagynák az Irinel- meg Győzike- típusú hírek pletykálását, meg a pornográf sajtók látogatását, és neki nem fogódnak újra kreatívan dolgozni, és kijezteni kultúránkat Kína adós-ságából, mert elképzelhető, hogy ha nem fizetünk időben, tankokkal jönnek majd a kamatért. És ma-radnak, mint az oroszok. Emellett a nagyberuházás mellett muszáj megemlítenünk országunk miniszterelnökének, Emil Bocnak egyik látványos, de annál furább projektcskéjét, amely szerint Ro-mánia Észak-Koreával létesítene

mély kulturális kollaborációkat a média és az oktatás terén. Szembe-szökően groteszk az alapídea, mely szerint a hazai sajtóorgánumok Észak-Koreában gyártott média-tartalmakat vennének át, és fordít-va – hiszen alig húsz évvel Ceaușescu bukása után kinek a fe-nének van szüksége újra kommu-nista agymosásra? Vagy esetleg azt gondolja Boc miniszterelnök úr, hogy Florin Salam és Guță által okozott „kulturális” fertőzést csak így lehet kiirtani a romániai köz-életből? Ezen logika szerint Orbán a Való Világ ellen mozgósította volna a kínai propagandát? De meglehet, hogy én vagyok túlzot-tan borúlátó, és vezéreinknek van igaza, amikor komcsi írt kennek ezer sebből vérző országaikra.

Péter Árpád

HIRDETÉS

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 030032, București, Lipscani nr.29-31,
O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Legyen a munkatársunk!

Teljes munkaidős állások betöltésére vár jelentkezőket a nagyvárosi Riport Kiadó kft.:

SZERKESZTŐ – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: 5 év szakmai gyakorlat, számítógépes ismeretek, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (publicisztika, interjú, riport).

Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség.

KÉT RIPORTER – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: legalább 3 éves szakmai gyakorlat, B kategóriás jogosítvány, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete, illetve kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyföldi lakhely).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (interjú, riport).

Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség

A jelentkezéseket a riport@riport.ro címre várjuk július 15-ig. További információk: 0735/154-456.

CSÜTÖRTÖK

2011. július 7.

A nap filmjei

m1, 21.10

Zsaruvér és csigavér 3: A szerencse fia

Zajlik a tihanyi „hostess képző” mindennapi élete. Aztán furcsa dolgok történnek. Kezdenek eltűnni a lányok. Majd az egyik kislány előkerül. Holtan. Egy másiktól kiderül, hogy elrabolták és valahol egy hajón tartják fogva. A további tragédiákat megelőzendő kezd el az ügygel foglalkozni Kardos doktor, Ötvös és a rendőrlányok. Nem egyszerű átvizsgálni a hajókat.

DUNA TV, 22.00

Az ügynökség

Edward Wilson a hidegháború kezdetén, a Disznó-öbölben történt amerikai-orosz konfliktus után kap megbízatást, hogy hozzon létre egy olyan szervezetet, amely az Egyesült Államok érdekeit védi külföldön. Munkája során azonban az országot uraló hidegháborús paranoiás hangulat egyre inkább fokozódik, és az iroda falain belülre is beférkőzik. Egyre furcsább gondolatai támadnak.

RTL Klub, 22.20

Kidobós: Sok flúg disznót győz

Peter La Fleur élvezi, hogy vesztes, de ő még így is király edzőtermének kuncsaftjai között, akik pocakosak, nyápicok és erősen rövidlátók. A semmittevésnek vége szakad, amikor kiderül, hogy a szomszédos menő edzőterem tulajdonosa, White Goodman fel akarja vásárolni őket. Peter felveszi a kesztyűt, azaz a labdát, és benevezi kétbalkezes csapatát az ötvezer dolláros Las Vegas-i kidobós-bajnokságra.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúm lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti útköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.35 Múltidéző (ism.) 8.05 Magyar elsők 8.30 Híradó - Reggel 8.45 Család-barát (ism.) 9.40 Főzés? Gyerekjáték! 9.45 Tőf-tőf elefánt 9.55 Varjúdombi mesék 10.05 Zénó 10.10 A dzsungel könyve 10.40 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.) 11.30 25. szélességi fok Délre (sor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.15 Térkép 16.00 Talpalatnyi zöld (ism.) 16.40 Győztesek Világa 17.05 Sámánösvényen 17.40 Duna anxyz 18.05 Dakteri (am. kaland sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.) 21.00 Híradó 21.10 Sport - Esti 21.15 Közbeszéd 22.00 Az ügynökség (am. filmdráma, 2006) 0.15 Dunasport 0.25 Magyarok a Balkáni Háborúban 1991-1997 1.05 Koncertek az A38 hajón 2.10 Közbeszéd (ismétlés)

TVR 1

6.15 Teleshopping 6.55 Románia himnusz 7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés 8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat) 10.00 Négy szem közt (ism.) 12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) 14.00 Hírek, időjárásjelentés 14.45 Közérdek 15.15 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Lottó 5 /40, Lottó 6/49 18.00 Hírek, időjárásjelentés 18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) 19.45 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 21.10 Kettős ügynök (amerikai filmdráma, 2002) 22.45 Zarándokhelyek 23.00 Grey anatóniája (amerikai dráma sorozat) 0.40 Top of the Pops Collection 1.50 Közérdek - reality show (ism.) 2.15 Az élet provokációi (ism.) 3.05 Sport 3.20 Hírek, időjárás

VIASAT 3

10.55 Trükkös fiúk (amerikai vígjáték, 2003) 13.10 A Nagy Ó 14.55 Monk - Flúgos nyomozó (sorozat) 15.50 A médium (sorozat) 16.45 Gyilkos számok (sorozat) 17.40 Két pasi meg egy csajszi (sorozat) 18.05 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 18.30 Doktor House (ism.) 19.25 A nagy házalakítás 20.25 Két pasi (sorozat) 21.25 Doktor House (sor.) 22.25 CSI: A helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Közéleti műsor 10.00 Balatoni nyár 12.05 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.) 13.01 Híradó 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Átjáró 14.30 Slovenski Utrinki 15.05 Rondó 15.35 Összhang 16.30 Legendás konyhák - Gundel az Gundel, de ki az a Bálóné? 17.00 Bűvölet (olasz sor.) 17.30 Híradó 17.40 Körzeti híradó 17.55 Balatoni nyár 18.55 India - Álmodj utján (brazil-indiai sor.) 19.40 Futótűz (am. sor.) 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.05 Zsaruvér és Csigavér 3.: A szerencse fia (magyar akció-vígj., 2008) 22.10 Tűzvonalban (magyar sor.) 23.05 24 (am. sor.) 23.50 Az Este 0.25 A Tragédia titkai 0.55 Hírek 1.00 Sport hírek 1.05 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

5.00 Hírek (ism.) 6.00 Biznisz óra (ism.) 7.00 Teleshopping 8.00 A Simpson család (amerikai animációs sorozat) 8.35 Figyelem énekelünk! 10.00 Késhegyten 11.00 Vallomások 12.00 Hírek 12.30 Biznisz óra (ism.) 13.30 A bajkeverő majom (am. anim. sor.) 14.00 Miért ABC 14.35 Együtt Európában 15.30 Kaland és természet 16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat) 17.00 Hírek 17.25 Remix 18.30 Főzz otthon Jamie-vel 19.00 Biznisz óra 20.00 Három királyság (kínai kaland sor.) 20.55 Adio 21.00 Oroszlánok arénája (reality show) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.10 Southern Belles (amerikai romantikus vígjáték, 2005) 0.45 Három királyság (kínai kaland sor.) 1.40 Főzz otthon Jamie-vel 2.05 Kaland és természet

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek (live) 13.10 Pontos sportidő 14.00 Sport.ro Hírek (live) 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő (live) 20.00 Örüljünk a focinak 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling WWE PPV Fatal 4 Way 1.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Kerek és lépések 10.35 Tüskevár (magyar ifj. sor.) 11.05 Srpski Ekran 11.35 Unser Bildschirm 12.05 Körzeti magazin 13.01 Híradó délben 13.15 Sporthírek 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Balatoni nyár 15.40 Magyar évszázadok 16.10 Szerelm a Hohenstein-kastélyban (német sor.) 17.00 Budapest Grand Prix 2011 (élő) Női Tenisztorna Élő közvetítés a Római Tenisakadémiáról 19.30 A múzsa csókja - Léda-Ady Endre szerelme Brüll Adél 20.00 1100 év Európa közepén 20.25 Esti mese 21.00 Híradó este 21.25 Sporthírek 21.30 Hogy volt? 23.20 A Silla királyság ékköve (sor.) 0.15 Záróra 1.10 India - Álmodj utján (sor.) 1.55 Futótűz (am. sor.) 2.35 Könnyed erkölcsök (angol f. dráma, 1927)

PRO TV

7.00 ProTv hírek, sport, Könyvbemutató 10.00 Bruce Lee legendája (hongkongi-kínai életrajzi film, 2008) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport 14.00 Romaine par moins 30 (kanadai-francia vígjáték, 2009) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Lethal Justice (amerikai thriller, 1995) 22.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat) 0.00 Szellemeikkel uttagó (ism.) 1.00 Lethal Justice (amerikai thriller, 1995) 2.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

8.00 Anania másik arca (amerikai sorozat) 9.30 Csak a szerelem (sorozat) 12.45 Lázadó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Cassandra (venez. sorozat) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Auróra (sorozat) 23.30 Clase 406 (mexikói sorozat)

RTL KLUB

7.00 Törzsutas (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) Közzolgalmi magazin 7.55 Reggeli Reggeli magazinműsor 10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.10 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.20 Lost - Eltűntek (am. kaland sor.) 17.05 Mindörökké szerelem (mex. sor.) 18.10 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.10 Cobra 11 (német akció sor.) 21.10 Fókusz 21.45 Barátok közt (magyar sor.) Közben: RTL-hírek 22.20 Kidobós: Sok flúg disznót győz (am.-német vígj., 2004) Utána: RTL-hírek 0.30 Róma (angol-amerikai kaland sor.) 1.40 Asszonyaffia (am.-angol sor.) 2.10 Reflektor - Sztrmagazin 2.25 Infómánia

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport 8.00 Reggeli matiné - Razva és Dani szórakoztató műsora 10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval 11.00 Herkules (am. sor.) 12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sor.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 13.50 Mutassalak be a szüleimnek 15.00 Canan - Lopott sors (sorozat) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Ghergha műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.20 Vénkisasszony (reality show) 22.15 Canan - Lopott sors (sorozat) 23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés 23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora 1.00 Aram, a titkosügynök (francia dráma, 2002) 2.45 Knight Rider (amerikai sor.) 3.30 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás 11.10 Hűségcsés nécsászbász (amerikai vígjáték) 13.15 A Midsomer gyilkosságok (krimisorozat) 15.10 Veszélyes kanyarok (am. vígjáték) 16.50 A tűz hegye (új-zélandi-am. katasztrófa film) 16.45 Könyörtelen hajszja (amerikai akciófilm) 20.20 Törvényen kívül (olasz akciófilm) 22.15 Időcsapdában (amerikai akciófilm, 1996) 0.00 Élve eltetve (amerikai horror, 2007)

TV2

7.00 Segíts magadon! 7.25 Tények Reggel Hírmagazin 8.00 Mokka A TV2 reggeli magazinműsora 10.00 Mokka habbal 11.00 Stahl konyhája 11.10 Babapercek 11.20 Teleshop 13.55 Egy páratlan páros (kan. vígj., 2003) 15.25 EZO.TV 16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.) 18.25 Seherezádé (török drámasor.) 19.30 Tények 20.10 Aktív 20.55 Gyilkos számok (am. krimisor.) 21.55 Hóhullám Szórakoztató műsor 22.20 Szemtelen szemtanúk (am. vígj., 2005) Közben: Kenőorsolás 0.15 Aktív 0.20 Bostoni halottképek (amerikai krimisor.) 1.20 Tények Este 1.55 EZO.TV 06-90-602-022 Jósok, látók, médiumok! 2.30 Szvingerek (am. sor.) 4.10 Segíts magadon! (ism.)

PRIMA TV

7.00 Spinédzserek (amerikai romantikus vígj.) (ism.) 9.00 Teleshopping 9.30 Szívek találkozása (indiai sor.) 10.30 Viceversa (reality show) (ism.) 11.30 30-as hatás (román sorozat) 12.30 Teleshopping 13.00 Kacsamesék (rajzfilm sor.) 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat) 15.00 Testvérek (amerikai sorozat) 16.00 Titkos szerelmek (telenovella) 17.00 Lököttek (román sorozat) 18.00 Hírek 19.00 Fókusz sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 Fallen (am. akcióf., 2006) 22.00 Focus Monden (ism.) 22.15 Lököttek (román sor.) 23.00 Titkos szerelmek (telenovella) 0.00 Jane Doe: Ha szorul a hurok (amerikai misztikus f., 2007) 2.30 Hírek, sport (ism.) 3.30 Viceversa (ism.)

KANAL D

9.30 Teleshopping 10.00 Családi történet (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Ellenállásteszt 14.30 Teleshopping 14.45 A sors kezében (sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Mosolyasztilla 20.30 Ha ügyes vagy pénzért nyerhetsz 21.30 Evolúció (amerikai sci-fi vígjáték, 2001) 23.30 Ez Románia! 0.15 Hírek (ismétlés) 1.00 Mosolyasztilla (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitáműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Keresztmetszet Riportmagazin (ism.) 11.00 Híradó Friss napi információk 11.30 Iskolapéláda (ism.) 12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.35 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Sziluett (ism.) 16.00 Híradó 16.30 Zöld övezet (ism.) A hírTV környezetvédelmi magazinja 17.05 Értéktentés más-ként (ism.) 17.30 Paletta (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Soroló 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá Vitáműsor újságírókkal 23.00 Híradó Friss napi információk 23.30 Ösök tere 0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Szerszámok 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Alfa Romeo Spider Veloce 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Hogyan készült? 11.00 Motorkerékpár-építő VB - Russell Mitchell és a Detroit Brothers 13.00 Amcsi motorok - Úton - európai körút 13.00 Autókereskedők - VW Type 25 14.00 Állítólóg... - Bumerángxölygy 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok - OCC Trike motor 18.00 Édesvízi szörnyek - Halálsugár 19.00 A túlélés törvényei - Oregon 20.00 Állítólóg... - Gyilkos pohár 21.00 Hogyan készült? 22.00 Aranylás Alaszakban - Életveszélyben 23.00 Autókereskedők - Lotus Elan 1.00 Amcsi motorok - Családban marad - PJD motor 2.00 A túlélés törvényei - Sierra Nevada

ETV

9.00 Hitélet 16.00 Híradó 16.15 Hitélet, ismétlés 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.40 Izeltől 14.45 Kalandárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 17.57 Életképek 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 19.00 Erdélyi Kávéház, ismétlés 19.30 Híradó 20.00 Benkő Sándor: A Jazz születésétől napjainkig 21.00 Erdélyi Kávéház, ismétlés 21.30 Híradó 22.00 Átjáró

Július 6., szerda

Az év 26. hete és 187. napja, hátravan 178 nap

Ma **Csaba** és **Mária** napja van. A Csaba régi magyar személynév. Valószínűleg török eredetű, és a jelentése: pásztor, kóborló, újabban az ajándék jelentése is felmerült. A Mária bibliai eredetű női név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. Lehetséges jelentései: a) mirha, az ókor egyik legdrágább illatszere, b) keserű(ség). Holnap az **Apollónia**, **Vilibald** és **Bene** nevének ünnepelnek.

Évforduló

- 1437 – A dési csatában legyőzött nemesek és Budai Nagy Antal győzelmes felkelői megkötik az első kolozsmonostori egyezséget, amely eltörli a kilencedet, és a felkelőknek közkegyelmet ígér.
- 1704 – II. Rákóczi Ferencet erdélyi fejedelemmé választják.
- 1846 – Az első próbajárat a Pest és Vác közti vasútvonalon (az első menetrend szerinti gőzös július 15-én indult).
- 1885 – Louis Pasteur első sikeres oltása veszettség ellen, egy kutyaharapott kisfiún.
- 1988 – Bartók Béla zene-

szerező újratemetése Budapesten, a Farkasréti temetőben.

Vicc

- Mit mond a kéményseprő a tükrök előtt?
- A koromhoz képest jól néznek ki.

Recept

Pikáns sárgarépa-saláta
Hozzávalók: 6 sárgarépa, 1 nagyobb alma, 1 narancs, 1 marék mazsola. Az öntetthez: 2 tk. fahéj, 5-6 ek. citromlé (ízlés szerint), 1 ek. balzsamcet, 1 ek. olívaolaj, 2 ek. méz, csipet só, bors, fél mokkáskanál csilipely, csipet szerecsendió, 5 szem szegfűszeg, 5 szem koriander.
Elkészítés: A sárgarépát és az almát nagy lyukú reszelőn lereszeljük. A narancs héját kis lyukú reszelőn hozzáreszeljük. A gerezdekre szedett fél narancsot fél cm-es kockákra szeljük, és hozzáadjuk a mazsolával együtt. Az öntetbe a szegfűszeget és a koriandert mozsárban finom porrá törjük, elkeverjük a többi fűszerrel, az olívaolajjal, a mézzel, a citromlével, a balzsamcettel. Végül ráöntjük a szeletelt anyagokra. Jól összeforgatjuk, legalább 1 órára hűtőbe tesszük. (Mandulapehely, tört pisztácia, fenyőmag, napraforgómag mehet a tetejére tálalás előtt.)

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
 Monoton munkát végez, ami küssé untatja. Emiatt ne essen kétségbe, mert később még hasznára válik. Vezetés közben ne legyen türelmetlen, még akkor se, ha nagy a forgalom.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
 Ne feledje: egy Bika legfeljebb csak a saját maga rabja lehet, másé sohasem. A hét elején még minden tökéletes, aztán lelassulnak az események.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
 Ezekben a napokban a gondolatok gyorsabban cikáznak, mint a keze, így aztán könnyen félbehagyott dolgokat, ami miatt magára haragítja a környezetét.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
 Túlságosan sokat remél egy biztató főnöki megjegyzéstől. Ahhoz azonban, hogy a vágyai tényleg realizálódjanak, jobban meg kell ismernie a körülményeket.
OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)
 A lehetőség önmagában kevés, lelkesedés és tettvágy is kell ahhoz, hogy a várva várt változás megtörténjen, a „kitörés” eredményes legyen. Most készítsen elő mindent, és július második felében lépjen!
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
 Most sok problémát próbál egyszerre megoldani, és a kiemeltségtől dühös, türelmet-

len. Érdemes volna legalább a hét végére pihenést tervezni.
MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
 A változások vihara és a szabadságolások szélszélje egyaránt kellethet a karriertervei elképzelt megvalósulásáért.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
 A pesszimizmusán nehezen tud úrrá lenni. Pedig a szerencse ön mellé szegődött, és most félgőzzel is nagy sikereket érhet el.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
 Önbizalma, a jövőbe vetett hite most romokban hever. Talán ezért keveredik olyan méltatlan vitákba, vagy kezd versenyezni (nem azonos súlycsoportú kollégáival), mert visszaigazolásra vágyik.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
 Népszerűségének az tenne jót, ha támogatná a fiatalabbak újított elképzeléseit. A szerelemben most a partnere veszi kézbe a dolgokat, csak élveznie kell a végeredményt.
VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
 Bár nem szereti a bizonytalanságot, most mégis olyan kalandba keveredhet, amitől a barátait féltve óvna. Egyelőre nem hiszi, hogy baj lehet.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
 Lehet, hogy a hét közepén elfogja az önsajnálát, de ezzel csak rontaná a helyzetét. Próbálja megérteni a többieket, s főleg próbáljon duzzogás helyett ésszerűen érvelni.

Ma

A következő napok időjárása

Csütörtök: 24°C, 28°C (Bukarest)
 Péntek: 29°C, 30°C (Bukarest)

Időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, főként északon fordulhatnak elő záporok.
 Derült, száraz nyári időre számíthatunk a délutáni órákban 30 fok körüli hőmérséklettel.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	26°C	14°C
Brassó	20°C	11°C
Bukarest	24°C	14°C
Csikszereda	20°C	11°C
Kolozsvár	21°C	15°C
Marosvásárhely	21°C	13°C
Nagyvárád	23°C	16°C
Szatmárnémeti	20°C	15°C
Temesvár	26°C	14°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Északnyugaton gyakran lesz erősen felhős, helyenként borult az ég, míg másutt az erőteljes nappali gomolyfelhőképződés mellett többórás napsütés is várható. Délnyugat kivételével elsősorban záporok alakulhatnak ki.

Egy kis férfimunka

Horváth István

***	KÖRÖZVE REPÜL, SZÁLL	FONALAT ERŐSÍT	SZÓVÉG KAPJA	BETÜREND	A HOSSZÚ-SÁG JELE	PÁRBAN NYIT!	EGY DO-LOGRA SE	KÁROSAN HATO	GAZELLA-FEJ!
ALLAM-FORMA									
A LEGNAGYOBB FÉLSZIGET					TERÉZ BECÉZVE ... ALAMOS				
MESENT MOND						MARTSZÉLI			ÁLLAT RABOSKODIK BENNE
ILJUSIN GEPE			HÖBELEVANC						
CSAK A VEGÉNI!		KÉSVE TÖRTÉNO	LÁZCSILAPITO					KÉRDŐ-SZOCSKA	
MÁSHOVÁ MASOL		HÓSÖK ...; LÁTNIVALÓ			KELTA NÉP TAGJA			GAZT PUSZTITO	
ALÁFESTÉS FILMBEN!					BIBLIAI IDEZET				
RITKA FÉRFINEV						KIEJTETT BETÜ			SZEMÉLYED
ROSTOS GUBANC						KÓRUS-TAGOK!			A TÖBBES SZÁM JELE

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
 Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Agoston Hugó

Főmunkatársak:
 Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Hátér)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Kultúra, Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
 Osváth Annamária

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739
 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivalkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
 Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

MÉDIAPARTNEREK

naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

www.radiocluj.ro

Újabb román focibotrány

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A Temesvári Poli vizsgáló bizottság vizsgálta Marian Iancu, a csapat mecénását és Mircea Sandu, a Román Labdarúgó-szövetség elnökét. Utóbbi bombát robbantott azzal, hogy kijelentette: tudomása volt arról, hogy Iancu kétmillió euróval próbálta megvásárolni a legutóbbi bajnoki címet. Sandu azt is tudta, hogy az összegből másfél millió ment volna a profiligához (LPF), a többi félmillió pedig a játékosok testületéhez (CCA).

Elsőként egy másik csapat tulajdonos, Gigi Becali szolgált meg a hihetetlen ügyben: a Steaua mecénása megerősítette Mircea Sandu szavait. A temesvári klubtulajdonos ajánlatáról állítólag

Mircea Sandu (jobbra) végképp leszámolna a temesvári Marian Iancuval

Hristu Chiacu labdarúgó esküvőjén esett szó, ahol Vasile Avram, a játékosok testület elnöke hosszasan tárgyalt Becalival. A CCA veze-

tője nem erősítette meg, de nem is cáfolta Becali szavait. Mint mondta, azon ominózus beszélgetés során sok minden szóba került, általa-

nosságok, a Steaua, az edzők, Victor Pițurcă, a szövetség, a liga és a bírások. Avram azt nyilatkozta: örömmel töltötte el Becali

azon kijelentése, hogy „a román futballban minden a legnagyobb rendben, pénz is van, nem is kevés, de nincs kinek adni”. A CCA-elnök szerint ez a korrupció vizsgáló bizottságának bizonyítéka, annál is inkább, hogy egy klubtulajdonos jön.

Iancu természetesen tagadja a vádak, Mircea Sandu pedig tovább megy. Az RLSZ-elnök azt ígéri: javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy nyilvánítsa nem kívánatos személynek Marian Iancu. Sandu szerint a temesvári klubtulajdonos nyilatkozatai sok eurómilliót fosztottak meg a román futballt. Figyelmeztetett: világszerte megindult a labdarúgás megtisztítása és a folyamat Romániát sem fogja elkerülni. A vezető a lengyelországi, magyarországi és legutóbb törökországi történésekre gondolt. ◀

▶ Röviden

Játékos-edző Craiován

Adrian Mititelu szerint Dorrel Stoica edzi majd az Universitatea csapatát, de a 33 éves labdarúgó játszani is fog a másodosztályba került craiovai alakulatnál. Stoica munkáját George Biță és Silviu Lung segíti majd. Alakul a játékoskeret is, a csapat mecénása még vár arra, hogy Prepelitã, Gaman és Bãrboianu is jobb belátásra térjen.

U–Valencia Angliában

Pontosított a Kolozsvári U labdarúgócsapatának vezetősége a spanyol bajnoki bronzérmes Valenciával esedékes barátságos mérkőzés ügyében. Eszerint a találkozóra augusztus 5-én, Warringtonban kerül sor. A kolozsváriak akkor Angliában fognak edzőtáborozni, miután az Argentína elleni barátságos mérkőzés miatt a bajnoki pontvadászat szünetel. A Valencia előtt a fekete-fehérek a Norwich amatőr csapatával is megmérkőznek.

Chilei siker

Chile fordítani tudott Mexikó ellen a labdarúgó-Copa América C csoportjának első fordulójában, így a meghívottként szereplő Aranykupa-győztes vereséggel kezdett: 1-2. Az egyik legkifejezettebb csoportban Chile nagyon fontos három pontot szerzett, a másik mérkőzésen Uruguay 1-1-re végzett Peruvallal.

Evans nyerte a sprintet

Az ausztrál Cadel Evans nyerte nagy csatában a francia kerékpáros körverseny, a Tour de France tegnapi, Lorient és Mur-de-Bretagne közötti 172 km-es negyedik szakaszát. A spanyol Alberto Contador (Saxo Bank Sungard) és a kazah Alekszandr Vinokurov (Asztana) a szakaszgyőztesrel idővel lett második, illetve harmadik. A nap meglepetése az volt, hogy Thor Hushovd meg tudta tartani az összetettben vezetőnek járó sárga trikót annak ellenére, hogy ő kifejezetten gyenge az emelkedőkön. A Garmin-Cervelo csapat norvég kerekese egy másodperccel előzi meg Evanst és négyvel a luxemburgi Frank Schlecket (Leopard-Trek). Ma a Carhaix és Cap Fréhel közötti 158 km-es szakasz vár a mezőnyre.

Nehéz csoport

Románia korosztályos női kosárlabda-válogatottja tegnaptól Szerbiában tartózkodik, ahol részt vesz az U20-as Európa-bajnokságon. A kontinensviadalon a törökök, az oroszok és a litvánok lesznek a trikolórok ellenfelei a csoportküzdelmek során. A Dan Calancea edzette román válogatott célkitűzése az élvonalban maradás.

Begu és Babos is nyert

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ A Római Teniszakadémián zajló, 220 ezer dollár összdíjazású Budapest Grand Prix salakpályás női teniszturna első fordulójában a hetedik helyen kiemelt Irina-Camelia Begu 6-4, 6-4-re nyert a spanyol Laura Pous-Tio ellen és legközelebb azzal a horvát Ajla Tomljanoviccsal találkozik, aki sima 6-2, 6-2-vel búcsúztatta a magyar Lukács Vandát. Mădălina Gojnea lapzárta után csapatot össze a második helyen kiemelt olasz Sara Erranival.

Tegnap bemutatkoztak a magyarok is. A kvalifikációból a főtáblára jutott Jani Réka Luca 6-3, 5-7, 2-6-ra kikapott Leszja Curenkótól, Marosi Katalin pedig 3-6, 4-6-ra a szintén ukrán Katerina Bondarenkótól. Babos Tímea 6-3, 7-6 (4) arányban bizonyult jobbnak az olasz Anna Remondinánál és a második fordulóban azzal az olasz Roberta Vincivel találkozik, aki első számú kiemeltként 6-1, 6-0-ra győzte le a szlovák Lenka Jurikóvát.

Irina-Camelia Begu

Eredmények az első forduló: Anabel Medina Garrigues (spanyol, 5.)–Anasztaszja Pivovarovna (orosz) 6-3, 6-1, Olga Szavcsuk (ukrán)–Jevgenyija Rogyina (orosz, 8.) 3-6, 6-1, 6-1, Aljona Bondarenko (ukrán)–Sandra Zahlavová (cseh) 6-0, 6-1, Klara Zakopalová (cseh, 3.)–Hszinjun Han (kínai) 6-0, 6-2, Stefanie Vögele (svájci)–Petra Martić (horvát) 7-5, 7-5, Eva Birnerová (cseh)–Julie Hradecká (cseh, 4.) 3-6, 6-4, 6-2, Zuzana Kucová (szlovák)–Mathilde Johansson (francia, 6.) 7-6 (2), 7-5, Aleksandra Krunic (szerb)–Nina Bratchikova (orosz) 7-5, 1-0 (feladás), Estrella Cabeza Candela (spanyol)–Corinna Dentoni (olasz) 6-3, 6-1.

A svédországi Bastadban is 220 ezer dolláros salakpályás torna zajlik a héten, román részvétellel. Sorana Cîrstea tegnap mutatkozott be, 7-5, 3-6, 7-5-re nyert a horvát Mirjana Lucić ellen. A román játékos következő ellenfele az orosz Vesna Dolonc, aki 6-3, 6-4-nyel búcsúztatta a cseh Lucie Safarovát. Cîrstea párosban is indul, Safarová oldalán. A bastadi WTA-turna első számú kiemeltje a világrangsor vezető dán Caroline Wozniacki.

A férfiak csak egy tege-rentúli tornán gyarapíthatják ATP-pontjaik számát. Newportban a díjalap 442.500 dollár, az első számú kiemelt pedig az amerikai John Isner. Péntektől vasárnapig a Davis Kupa Világcsoportjának nyolc legjobb csapata küzd az elődöntőbe jutásért. A menetrend: Svédország–Szerbia (1), Argentína–Kazahsztán (2), Egyesült Államok–Spanyolország (3), Németország–Franciaország (4). A győztesek szeptember 16. és 18. között 1-2 és 3-4 párosításban játszanak a döntőbe jutásért. ◀

Sorra remizget a Steaua

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Újabb döntetlent ért el előkészületi mérkőzésen a Steaua: 2-2 a brazil állami bajnokság második vonalában szereplő FC Comercialal. A bukarestiek 2-0-ra vezettek Eric Bicfalvi és Mihai Costea góljaival, de ellenfeleik az utolsó tíz percben egyenlítették.

Ma a Dan Petrescu edzete FC Kuban Krasznodarral találkozik a Steaua.

Első vereségét szenvedte el az Ausztriában edzőtáborozó Kolozsvári U. A fekete-

te-fehér alakulatot a grúz bajnok FC Zestafoni győzte le 3-2-re. A mérkőzés első és utolsó gólját is a kolozsvári Tony Nwakaeme szerezte. Ionuț Badea a Boșneag – Bușcă, Szilágyi, Cucui, Nicola – Bazzi, Tobă, Voican, Castro – Morar, Tony tizeneggyel kezdett, játszott még Mendy, Szukala, Păcurar, Menassel, Abrudan, Balde és Achim. A kolozsváriak ma este a török Gaziantep-sporral játszanak.

Tegnap a Poli kikapott a macedón bajnok Shkendijától (2-3), a temesváriak góljait Nikolic (31.) és

Curtean (89.) szerezte. A Hollandiában edzőtáborozó Galaci Oțelul 1-0-ra nyert a híres Anderlecht Brüsszel ellen, a gólt Punosevac szerezte a 81. percben.

A SC Vaslui–Prágai Sparta- és Petrolul Ploiești–Anorthosisz Famaguszta (ciprusi) mérkőzések lapzárta után fejeződtek be.

A román csapatok mai előkészületi mérkőzéseinek menetrendje: Bukaresti Rapid–Wisla Krakko (lengyel), Marosvásárhelyi MFC–Amkar Perm (orosz), Brassói FC–Vitoria Guimaraes (portugál). ◀

Andone szerződést bontott

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Egy nappal azután, hogy ismertette visszatérési szándékát, Ioan Andone fől-bontotta szerződését a Dinamo labdarúgócsapatával. A válásra közmegegyezéssel került sor, mindkét fél kerülte a kemény szavakat. Nicolae Badea klubelnök nyilvánosan mondott köszönetet a trénernek eddigi munkájáért, és azért is hálás, hogy a szakember tárgyilagosan ítélte meg a 2010–11-es bajnoki idény teljesítményeit és beleegyezett abba, hogy az utak szétváljanak. Andone azon sajnálkozott, hogy nem sikerült többet elérnie a csapat vezetőjeként, és további támogatása felől biztosította a piros-fehér klubvezetést. Az eredetileg kényszermegoldásként a kispadra ültetett Liviu Ciobotariu irányításával a bukarestiek összeszedték magukat, és egyre jobban belelendülnek. Az ausztriai edzőtáborban az alakulat már három győzelemnél tart.

Ioan Andone nem edzi többé a Dinamo csapatát

A svájci bajnok FC Bazel legyőzése után a dinamósok Izrael bajnoka ellen is remekeltek: 2-1-re verték a Maccabi Haifa együttesét. A román csapat Crișan és Ganea második félidei góljaival fordította meg az eredményt. Ciobotariu Bălgrădean – Rus, Grigore, Diabate, Mușat – Torje, Mărgăriteșcu, Pătrașcu, Păun – Dănculescu, Țucudean összeáll-

tásban szünet után pályára lépett még Naumovski, Scarlatache, Crișan, Moți, Pulhac, Chiacu, Kone, Bkaj, Munteanu, Ganea és Niculae. Ma az Egyesült Arab Emírségek válogatottjával játszik a Dinamo, majd pénteken az osztrák harmadosztályban szereplő USK Anif zárja az előkészületi mérkőzések sorát, Bischofshofenben. ◀